

**OUR
LIFE**

**НАШЕ
ЖИТТЯ**

ВИДАЄ
СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Published by
Ukrainian National Women's
League of America, Inc.
4936 N. 13th St.
Philadelphia, Pa. 19141

Вересень

8

September

1969

Катедра св. Софії в Римі.

27 - 28 вересня 1969 р.

НАШЕ ЖИТТЯ

P. XXVI. ВЕРЕСЕНЬ Ч. 8

Видає Союз Українок Америки раз у місяць за винятком серпня
 Редагує Колегія — Лідія Бурачинська, Рута Галібей, д-р Наталя Іщук, Олена Лотоцька, Ірина Пеленська, Марта Тарнавська, Наталя Чапленко.
 Листування й передплату висилати на адресу:

4936 N. 13th St.
 Philadelphia, Pa. 19141
 Tel. DA 4-7304

Річна передплата в США і Канаді від січня 1963 \$5.00
 Піврічна передплата \$2.75
 Річна передплата в Англії 1¼ ф. ст.
 Річна передплата в Австралії 4 а. д.
 Річна передплата у Франції 15 н. фр.
 Річна передплата в Німеччині 12 н. м.
 Річна передплата в Бельгії 150 б. фр.
 В інших країнах рівноварт. 5 ам. дол.
 Поодинокі число 50 центів

Зміст:

Г. Чернінь: Мандри Крила
 Наша відповідальність
 Н. Чапленко: Книжка чекає на вас
 Л. Бурачинська: Жінки-вчені
 Г. Мазуренко: З юних мандрівок
 М. З. О.: Єдність у вихованні
 Роксоляна: Чи казати дітям правду?
 О. Залізник: Рушничок
 Уна: Лекція при відкритих дверях
 О. Климишин: Наші Світлички
 Готуймося до кампанії
 О. Бенцаль-Карп'як: Спробуйте!
 Косметичка: Чому ніс і обличчя червоніють?
 Let's Become Acquainted
 M. Dushnyck: President of GFWC
 C. Lucyshyn: Cultural Program of Branch 72
 П. Кізко: Коржик і журавель
 Тета Оля: Зайчик спить
 О. Цегельська: Пригода Дорка
 П. Кізко: Метелик
 Г. Черновицька: Наші забавки
 М. Познанська: Ромашка
 Х. Пекарчук: Вояцьким шляхом

На обгортці:

У днях 27. і 28. вересня 1969 р. представники українського суспільства у вільному світі візьмуть участь у посвяченні Собору св. Софії в Римі. На обгортці найновіша світлина Собору.

OUR LIFE

VOL. XXVI. SEPTEMBER No. 8

Edited by Editorial Board
 Monthly publication except August,
 of the Ukrainian National Women's

League of America, Inc.
 4936 N. 13th St.
 Philadelphia, Pa. 19141
 Tel. DA 4-7304

Subscription in the United States of America \$5.00 per year, half year \$2.50. Subscription in Canada \$5.00 per year, half year \$2.75. Subscription in England 1½ pound sterling per year. Subscription in Australia 4 Austr. dollars per year. Subscription in France 10 n. fr. per year.
 Entered as second class matter July 8, 1944, at the Post Office at Philadelphia, Penna. under the Act of March 3, 1879.
 Single Copy 50 cents

ПРЕДСТАВНИЦТВА
„НАШОГО ЖИТТЯ“

АНГЛІЯ:

Mrs. Myroslawa Rudenska
 245 Wigman Rd.
 Bilborough Estate
 Nottingham, England

Ukrainian Booksellers
 49 Linden Gardens
 Notting Hill Gate
 London W. 2

АВСТРАЛІЯ:

“Library & Book Supply”
 16a Prospect St.
 Glenroy, W9, Victoria
 Australia

ФРАНЦІЯ:

Daria Melnykovych
 c/o No. 7 887 93 de Paris
 26, rue de Torcy
 Paris 18-e
 France

НІМЕЧЧИНА:

Ukrainischer Frauenverband
 Haus der Begegnung
 8 Muenchen 27
 Rauchstr. 22

On the Front Page:

Ukrainian Catholic St. Sofia
 Church in Rome, Italy.

На терені США

21. вересня — Прогулька до Музею у Стемфорді — Окр. Рада США в Нью Йорку
4. жовтня — Міжклубна Виховна Конференція — Окр. Рада США в Ньюарку
11. жовтня — Осінні Вечерниці — 90 Відділ США у Філядельфії
11. і 12. жовтня — Прогулька до Вашингтону — 64 Відділ США в Нью Йорку
12. жовтня — Свято кн. Ольги — Окр. Рада США у Філядельфії
19. жовтня — Вечір Жіночого Пера — Окр. Рада США в Нью Йорку
26. жовтня — Конференція Референток Сусп. Опіки — Окр. Рада США у Філядельфії
26. жовтня — Відкриття Жіночої Образотворчої Виставки — 64 Відділ США в Нью Йорку
15. листопада — Вечір Літ. Конкурсу СФУЖО — Гурток Книголюбів у Філядельфії
30. листопада — Нарада Культ.-Осв. Комісії США — Окр. Рада США у Філядельфії

ІСТОРИЧНИЙ КАЛЕНДАР

1539 — 430 років тому народилась у сім'ї князів Острожських дочка ГАЛЬШКА. Вона була внучкою відомого культурного діяча, князя Константина. Життя її зложилось трагічно внаслідок інтриг польської шляхти, яка хотіла зберегти велике майно Острожських для Польщі. Життя своє закінчила в монастирі.

1879 — 90 літ тому народилась на Київщині Людмила ВОЛОШКА. Перші вірші появились в альманаху „Перша ластівка“ в 1905 р. У 1917 р. в Житомирі вийшла збірка поезій „Пісні волі“. Зміст її віршів патріотичний, на них відзначився вплив Лесі Українки. Дата її смерті невідома.

1904 — 65 літ тому народилась на Уманщині письменниця ДОКІЯ ГУМЕННА. Перше її оповідання „У степу“ друкувалось у 1924 р. в Києві. Дальша її творчість (збірки нарисів і повість) припинилась унаслідок нагинки літературної критики, що вбачала в ній представницю куркульської класи. Почала видавати щойно на еміграції. Появився цілий ряд її творів різного жанру, що ставить її в перший ряд творців нашої літератури.

Ганна Черінь

Мандри

Не дослухавши байки бюра погоди,
що негоду пророчить з надхненням Касандри,
Я на спеку і прохолоди
Вирушаю в далекі мандри.

Хай літають вражіння у голові
Літаками з аеродромів!
Треба часом побачити лиця нові,
щоб милішими стали лиця знайомі.

За вікном миготливо стелеться
Кінострічка коротких станцій.
Яблуневого цвіту метелиця
Закрутила мене у танці.

Ні, не можна сидіть на припоні!
Я від мандрів росту і молодшаю.
Я чекання навіть люблю на пероні,
Бо зустріч від того стає солодшою.

Із нової збірки „Вагонетки“

Ганна Черінь

Крила

Танцем вирує вода,
Зелень розпростує крила.
Прорість в'юнка, молода
Землю покрила.

Пурхає птах по дахах,
Пробує крила.
Туркотом кличе в кущах
Горличка — мила.

Райдужних дум мости
Виросли без контролю.
Подруго — книжко, прости:
Хочу на волю!

Хай в кабінетах дні
Тратять учені —
Весно, дай і мені
Крила зелені!

Із нової збірки „Вагонетки“

Наша відповідальність

Вересень — означає не лиш кінець вакацій, кінець літа, але в першу чергу означає початок відновленої організованої виховної праці. Школи й молодечі організації починають новий сезон праці з точно розробленими програмами і ясно означеними цілями, що їх будуть старатися досягнути в найближчому виховному році.

Та все ж ще багато дітей і молоді лишиться поза сягом молодіжних організацій і шкіл українознавства, чи навіть наших парохіяльних шкіл. А ми не можемо дозволити на те, щоб навіть одна молода людина відходила від неї і пропадала, не приносячи ніякої користі нашій громаді, чи втрачала почуття своєї українськості. Наші всі сили мусять бути змобілізовані, щоб запобігти цьому явищу.

Очевидна річ, що першу відповідальність за збереження української свідомості дитини несуть батьки, головно мати. Тут ми, як організація, можемо і мусимо з одної сторони зясувати матері це її завдання, а з другої сторони створити умовини, які помогли б їй у виконанню цього обов'язку. В першу чергу наші Відділи повинні стати тими гуртами жінок, де вони могли б свобідно обговорити свої проблеми і запізнатись із способами, якими інші розв'язують їх.

Дальше, в усіх скупченнях українських родин повинні повстати наші Світлички. Ми мусимо подбати, щоб вони існували, щоб вони мали відповідне приміщення, щоб були відповідно випосажені й фахово проваджені. Справа це трудніша, як навіть виглядала б на перший погляд. Але ж на це й є труднощі, щоб їх поборювати.

Та й окрім тих головних виховних завдань є ще багато інших, що їх могли б виконувати Відділи СУА. Це є влаштування Дитячих Зустрічей, курсів модерних танків, Виховних Семінарів, Виховних Порадень. Кожен хоч би найменший Відділ може виконати якусь виховну роботу.

Врешті-решт, не так важним є, чи Відділ буде працювати в тому ділі сам, чи лиш допоможе іншим Відділам зорганізувати чи то зустрічі, чи постійний садочок, чи семінари для родичів; важним є те, щоб ми всі поставили наші виховні завдання на серце усім нашим членкам. Час уже перестати тільки говорити про те, що молодь наше майбутнє, а справді поважно взятись до праці над тим майбутнім.

З Головної Управи СУА

Книжка чекає на вас

Головні напрямні всіх референток у нашій організації перехрещуються в одній точці, що є нашою головною метою — задержання української ідентичності на чужині. Чи це буде Світличка, чи це український журнал для бабусі, чи виступ на міжнародному фестивалі, чи кампанія приєднання нового членства — все те служить тій самій меті. Чи можемо досягнути це все без рідного слова, без друкованого слова і без української книжки?

З Рідного Краю привезли ми традицію, що в місяці жовтні стараємось поширювати українську книжку і пресу. Продовжуємо це й тут на новому поселенні. Про значення і вартість рідного слова не потребуємо нікого переконувати. Воно зазнає переслідувань на рідній землі, але вдержується у своїй силі і красі. В умовах вільного світу маємо кращу змогу його плекати і підтримувати процес творчості, що зветься літературою.

Мусимо ствердити, що українська література не має такого зрозуміння в громаді, як було б потрібно. Старше покоління з літературними зацікавленнями вже відходить, а молодше має труднощі з мовою. Отже українське громадянство повинно скріпити свою увагу для української книжки. Це може йти у формі Літ. Конкурсів, видання поодиноких книжок чи систематичної купівлі книжки.

Союз Українок Америки є частиною української громади. Ідучи за кличами 2. Конгресу СФУЖО він поставив цю акцію у свою програму. Впродовж кількох літ започатковано певні почини й акції у тому напрямку. Ще не маємо великих досягнень, як і повного зрозуміння серед нашого членства. А-

ле вже пороблено перші кроки для підтримки української літератури і друкованого слова.

У ділянці літературних конкурсів дорогу показала Маруся Бек, радна м. Дітройту, уфундувавши Літ. Конкурс СФУЖО у 1959 р. У 1962 р. Союз Українок Америки провів Конкурс Сатири на актуальні теми, а 1967 р. Леся і Петро Ковалеви уфундували при СУА Конкурс на історичну повість або оповідання.

Дальшою акцією було створення Гуртків Книголюбів при всіх жіночих організаціях. Це постановив 2. Світовий Жіночий Конгрес у 1959 р. і Союз Українок Америки приступив до виконання цієї постанови. Завданням Гуртків є — знайомити українське жіноцтво з сучасною нашою літературою і через жінку впровадити книжку до української родини. До цього часу постало 10 Гуртків Книголюбів у різних місцевостях. Хоч їх небагато, проте у своїй праці вони виправдали своє існування. Не тільки виповнили згорі згадане завдання, але поширили свою діяльність, влаштувавши Літ. Вечорі, ювілеї письменниць, підтримуючи контакт із ними та даючи не раз матеріальну допомогу. В новішому часі Гуртки Книголюбів впровадили нову форму діяльності, а саме — виставки книжок. Бо одним із завдань Гуртків є поширення української книжки.

Окрім того з нагоди Конвенцій СУА Гол. Управа влаштовує Ви-

ставки Жіночої Творчості, де є перегляд книжок жіночого пера, виданих у звітному часі. З нагоди Виставки є виданий каталог із точним списком творів. У зв'язку з тим Окружні Ради СУА влаштовують раз на три роки Вечір Жіночого Пера з оцінкою і переглядом тих творів.

У новішому часі Відділи СУА започаткували з власної ініціативи видавничу акцію. І так 86 Відділ СУА видав повість Василя Барки „Жовтий князь“, у підготові видання Р. Завадовича „Чародійні музики“ (22 Відділ СУА), Олени Степанів „Напередодні великих подій“ (93 Відділ СУА), Діми „Знов радіємо“ (82 Відділ СУА). Ще давніше 29 Відділ СУА видав у програмі праці виховної референтури посібник „Малюємо“.

Нашим зверненням напередодні жовтня, місяця книжки, до Відділів і членства СУА є:

— Творімо при Відділах Гуртки Книголюбів, що підтримують українське друковане слово,

— Допомагаймо існуючим Гурткам Книголюбів в їх акціях і починах для пізнання і поширення друкованого слова,

— Запізнаймо наше членство з українськими письменниками, що живуть поблизу і зацікавмо їх новими виданнями.

— При своїх різnorodних імпрезах пам'ятаймо про виставку книжки.

— Пам'ятаймо, що в українській хаті українська книжка повинна зайняти почесне місце.

Наталія Чапленко

Культ. Освітня референтка
Гол. Управи

У 1000-ліття великої святої

Роковини великої володарки княгині Ольги зогріли нас силою її духа, кинули на нас промінь її слави. Крізь велику відстань часу відчули ми цю сподуку. І в світлі цього єднання ми скріпились у нашій праці, у нашому змаганні.

Створімо тривалу пам'ятку цієї незабутньої хвилини! Поклонімося нашій княгині не тільки словом, але й ділом. Залишімо в нашій організації слід цього поклону, що проминув би й на дальші роки.

Ми вже проголосили Конкурс на ікону нашої Святої. Для проведення його й використання ікони потрібно фондів. А їх повинні дати наші членки, що хочуть продовжувати свій шлях під покровом св. Ольги.

Творімо Фонд ім. княгині Ольги! Він допоможе нам досягнути через наш Конкурс нову ікону нашої Святої. І завершить успішно цей рік, що ми присвятили вшануванню її пам'яті.

КУЛЬТ.-ОСВІТНЯ РЕФЕРЕНТУРА ГОЛ. УПРАВИ

ЖІНКИ-ВЧЕНІ

Сучасний стан науки та її кадрів в Україні живо цікавить кожного українця на еміграції. Адже від її змісту й тенденцій розвитку залежить поступ країни. Тому радо взяли ми в руки книжку „Учені ВУЗ-ів Української РСР“, що появилася з нагоди 50-ліття жовтневої революції. Це є перегляд дійсних членів та членів-кореспондентів Академії Наук та інших академій, які працюють у високих школах України. З-поміж 44 тисяч викладачів вибрано тут професорів і докторів наук у числі 1644 осіб. Це за словами впорядників довідника — „золотий фонд“, що керує вищою освітою України.

Найцікавішою частиною довідника для нас — це жінки-вчені. Вони творять 9,5% вище згаданого числа, бо їх є 154. Подібно, як їхні колеги — це професори, що займають катедри або доценти, що при них працюють і майже всі досягнули вчений ступінь доктора наук. Теми їх докторських праць здебільшого виказані.

Тому, що цих жінок-учених не так уже багато, то можна їх розглянути в цій короткій статті. Їх поділ за спеціальністю, місцем народження й віком може довести до певних висновків.

Найбільша кількість їх гуртується в медичних інститутах. Маємо 79 жінок-учених, що завідують катедрами чи є викладачами мед. інститутів. Яка третина їх — це вже старші жінки, що народились перед революцією. Фахову освіту щоправда, вже дістали за советської влади, та треба пригадати, що тяга до медичних студій була притаманна українському жіноцтву вже в заранні жіночого руху. Адже маємо відомості, що деякі здобули лікарський диплом у Швейцарії, коли ще жінки не мали доступу до універ-

ситетів у царській Росії. Пізніше здобували це знання на Вищих Жіночих Курсах. У часі 1. світової війни відмічувано, як виняткове явище, що в російській армії працювали жінки-лікарі. Отже в країні була вже традиція жіночих медичних студій, яка й проявила себе в тому високому числі жінок-учених.

Сюди можна зачислити також ветеринарних лікарів і фармацевтів. Це — порівнюючи нові жіночі професії і тому не диво, що вчених першої спеціальності є 7, а другої тільки одна. Однак коли поглянути на їх рік народження, то бачимо, що переважає старший річник. Подібне діється з групою біологів. Їх є 17, отже доволі поважне число. З-поміж них 9, отже більш як половина переступило шістдесятку. Їх можна вважати також жнивом цього нестримного гону до освіти, що полонив жіноцтво на початку цього століття.

Порівнюючи малий вислід дали хемічні й технічні науки. Учених жінок-хеміків є в тому довіднику 6, а жінок-інженерів 7. Цей вислід дивує нас в індустріалізованій країні, зокрема в першій спеціальності. Хемія має всі дані, щоб притягати жінок і давати підставу для їх творчих дослідів. Всі 6 учени-хеміки — це молодші річники. Може більш зрозуміле мале число вчених-інженерів, як нової й незвичної професії для жінок. Тим більшою несподіванкою є вік тих жінок-інженерів. З-поміж них 6 переступили 60 років, отже народжені перед революцією.

Найбільшу несподіванку зробили жінки-вчені в іншій спеціальності — педагогії й мистецтві. Жінок-філологів на керівних позиціях є тільки 7, а мистців (музик і образотворчих) тільки 5. Невже занепало зацікавлення ци-

ми ділянками в українського жіноцтва? Не хочеться вірити тому, коли врахувати, що за офіційною статистикою УРСР около 70% навчальних професій займають жінки. Серед цієї маси жінок із педагогічною освітою мусіли знайтися науково обдаровані люди. Не згадуючи вже про діяння жінок у різних галузях мистецтва.

Відповідь на це питання дає нам список високих шкіл України з діючими в них професорами й докторами наук. У восьми університетах (за винятком київського) і 14 педагогічних інститутах України є далеко менше докторів наук і професорів ніж у 12 медичних і 44 політехнічних інститутах України. У процесі індустріалізації весь натиск покладено на розвиток стислих наук. Тому така перевага учених лікарів, біологів, інженерів, над діячами гуманістичних наук. Та це не значить, що таких талантів немає. Вони навчають по школах, працюють у бібліотеках, пишуть у пресі. Відбивається на них те, що вони одиниці недержавної нації. У своїй русифікаційній настанові уряд СССР не змагає до скріплення української культури.

Коли ми вже розглянули спеціальність і вік згаданих 154 жінок-учених, то виринає ще запит щодо їх національної приналежності. Прямої відповіді на те немає, але багато може нам сказати їх місце народження. І диво! Показується, що 48, себто майже третина їх — народжена поза межами України. Може трапитись, що дехто з них походить від українських батьків, як це є з мисткинею Тетяною Яблонською, що народжена у Смоленську. Але й поміж тими, що народжені в Україні, не всі є української народності. Отже показується, що однобічне висунення наукових сил в Україні, ще й пов'язане з фа-

воризацією чужого, зайшого е-лементу. Прикладом може служити кілька постатей, як Галина Зверева, родом з Уфи, що завідує катедрою акушерства Львівського зооветеринарного інституту, Регіна Візгерт, родом із Ленінградської області, що завідує катедрою загальної й неорганічної хемії Львівського політехнічного інституту чи Віра Дулова, родом із Пензенської області, що завідує катедрою неорганічної хемії Дніпропетровського хіміко-технологічного інституту. Це лиш одні з багатьох.

Та все ж треба рахуватися з тим, що поміж 106 науковими силами, народженими в Україні, більшість є української народности. Між ними є талановиті одиниці з солідними науковими працями. Згадати хочби Олену Владзімірську, доцента Львівського медичного інституту, що має 54 друковані праці і 9 авторських свідоцтв. Або Катерину Галабутську, професора катедри технології силікатів Львівського політехнічного інституту, що взяла за тезу своєї докторської праці „Вивчення українських глин“. Надію Динник-Гришкову, що завідує катедрою опору матеріалів Київського інституту харчової промисловості.

Ще одна умова підсоветської побуту допоможе нам краще їх зрозуміти. У довіднику — окрім фахових осягів та громадського навантаження — підкреслена також приналежність до партії. Більша половина жінок-учених є її членом, бо 82 особи. Все ж таки 72 з-поміж них не увійшли в її ряди. Це застановляє, бо воно напевно підтримало б, коли не улегшило б їх наукову кар'єру.

У довіднику деякі постаті вчених подані зі світливою, що є безумовно вирізненням. З-поміж жінок-учених тільки 12 дочекалось того. Але замітне те, що в тому невеликому числі 5 осіб займають катедри мистецьких ділянок — музики й образотворчого мистецтва. Значить — переважила їх популярність у публіки, а не розподіл за ділянками знання чи вага авторитету. Уміщено світліни Ольги Благовидової і Марії Старкової, професорів Одеської кон-

серваторії, Марії Донець-Тессейр і Елеонори Скрипчинської, професорів Київської консерваторії, і Тетяни Яблонської, професора Київського художнього інституту.

У загальній статті „Золотий фонд вищих учбових закладів“, що її подали автори довідника, існує спеціальний випад у справі наукової праці жінок. На їх думку „значний загін жінок-професорів — це також один із здобутків Жовтня. Адже у царській Росії жінка-професор, так само, як і зараз у капіталістичних країнах — явище виняткове“.

Не можемо протиставити статистики країн Заходу, що відповіла б на цей закид. Та вистачить поглянути на список українок, що навчають тільки у вищих школах ЗСА. Це здебільшого молоді сили, що набули або доповнили свою освіту в американських університетах. На списку їх маємо 18, а можливо, що є й деякі що неписані тут. Це є — д-р Тетяна Антонович (патологія), Наталія Богдан (філологія), д-р Анна Бойцун (філологія), д-р Наталія Фединська (фармакологія), д-р Марта Хом'як (історія), Елеонора Карпинич (філологія), д-р Ольга Маркусь (філософія), д-р Марія Овчаренко (філологія), Оріся Карапінка (психологія), Ніна Петриченко (філологія), д-р Катерина Кохно (політ. науки), Олена Кос (філологія), д-р Людмила Кодельська (психологія), д-р Наталія Пазуник (філологія), д-р Іванна Рагич (філологія), д-р Богдана Салабан (медицина), д-р Анна Самофал (бібліотекознавство).

Правда, вони ще не завідують катедрами і не можуть виказати численних наукових праць. Але здобули своє становище у прибраній батьківщині завдяки своїм здібностям і замилюванню. Коли їм відкрився шлях до науки у новій країні, наскільки більше був він відкритий для уроженок її, що вже давно користуються правом на вищу освіту. І вони вже зайняли свої місця серед учених американського світу.

НОВІ ВИДАННЯ

Марія Цуканова: На грані двох світів. Вибір із творів. В-во Ю. Середяка, Буенос Айрес, 1968. Обкладинка роботи Марка Благовірова. Ст. 260. Ціна 3 дол.

Збірка вміщує чотири оповідання й одну сценічну картину в 4-ох діях. Авторка користується здебільшого сучасною тематикою — змальовуючи постаті й пригоди українських людей на новому поселенні. Та жива уява провадить авторку й поза ці рамі. В оповіданні „Дош іде“ вона повертається до недавнього минулого, а в „На грані двох світів“ сягає в фантастично-історичну тематику. Тонке психологічне тло і гарний літературний стиль роблять із книжки цінну лектуру.

Корнило Ластівка: Відірвані листки. Повість і нариси. В-во „Наш Клич“, Буенос Айрес, 1968. Обкладинка роботи М. Фесоловича. Ст. 112. Ціна 1.50 дол.

Автора знаємо, як дослідника української мітології і фолкльору. А тут у повісті „Два шляхи“ він змалював життєвий шлях підсоветської людини, як йому було дано її пізнати. Розповідь іде у формі хроніки з углядженням середовища і психологічних перемін. Додучені до того нариси — це картини з життя природи, що мають символічне значення.

Сторіччя Матері Просвіти, нарис історії Матірнього Товариства Просвіти і огляд просвітніх товариств у Канаді. Накладом Укр. Т-ва Читальні „Просвіти“ у Вінніпегу, Канада, 1968. Ст. 310.

У книжці вміщені праці „Популярна історія Т-ва Просвіта“ проф. С. Шаха, „Нарис історії Матірнього Т-ва Просвіта за рр. 1932-39“ ред. С. Волинця і Огляд Просвітніх Товариств у Канаді“ А. Господина. Кожна з них подає документальні дані про різні роди діяльності Просвіти, як також характеристику і світліни її діячів. На кінці знаходиться поіменний показник усіх прізвищ. **Л. Б.**

Чи всі членки Вашого Відділу

передплатили Наше Життя?

3 юних мандрівок

(Закінчення)

У М А Н Ї

На тачанках бішеним галопом мчали сини Гуляйполя коло стації Умані.

„В червоних штанах оксамитних“ з вусами і чи не з чубами? Ліза була не зовсім певна, здається були й чуби, летіла її рідна Січеславська вольниця з Махном на чолі! Тим самим, що загрожував розстріляти Січеслав і бив із гармат по поїзді, коли вони з родиною втікали в Крим.

— От тобі й на! І чого вони так розсердились? дивувалась Ліза, ховаючись від тачанок.

Та мимоволі любо було глянути на кремезних, одного сильнішого від одного нащадків запорожців і на їх, таких, як і вони, мов сталених тачанок і на коні! Як їх тільки не розтрясе!

Ліза знала по дідовій тачанці, яка то мука — погоняти на них!

Обіждавши, коли заспокоїться вулиця і порох осяде, дівчина потупцювала далі така втомлена, що вже ніби не вона. Босі, чорні, потріскані ноги м'яко ступали, мов по оксамиті. І лишали мов у рамочках чіткі сліди. Тонко, на пудру розпорозувалась чудова подільська глина... глечики з неї ліпити! І босі пальці з насолодою ступали далі. Це тобі не стерня, не камінці, не болото! Не куга з очеретом, де Ліза переховуючись, загубила свої кримські постолі!

І думка за думкою несли її на своїх крилах у Крим, де вона носила харчі на дачі, заробляючи на постолі і ворожила...

Ліза гаряче вірила в хіромантию і по руках оповідала всякі страхіття своїм подругам. Часи були непевні і все збувалося. Слава її так виросла, що на гімназійному балі накиннули їй на плечі чорну циганську хустку і посадили ворожити. А на той час у городі були большевики. От якісь хлопці, військовики оточили її і давай випитувати долю! Що ж... посипались жахи, як із чувала

з борошном, коли він прорветься у діда у млині.

Один, такий задиркуватий, як не засміється, як не кине грубі рублі на тарілку: — Ворожіть, видумуйте! От і фантазія ж у вас! Варто на бідних гімназисток пожертвувати, щоб такі вигадки послухати!

Ліза глянула на бліде, трохи жорстоке, трохи просто молоде обличчя, що не знає, яким воно колись буде — подивилась і аж почервоніла, так образилась за свою науку.

— Як хочете, вірте чи ні, але тут у вас на руці хрест, що означає смерть. Лінія головна перервана. А риска через лінію життя черкає коло 23 літ. Так що вас швидко уб'ють... І відштовхнула руку з тонкими нервовими пальцями, перепоясаними горбочками на суглобах.

Вхопила іншу руку і пішли, посипались неменш важливі події на нову жертву Лізиної ворожби.

Коли військові, весело сміючись від несподіваних страхіть, що їх очікували, пішли геть, до Лізи кинулась вся біла, вчителька:

— Ти знаєш, кому ти говорила таке, Кассандро ти нещасна! Це ж сам командант нашого міста!

Ліза потихеньки вислизла кудись із балу та й була рада, що ніхто не кинувся за нею. У всіх недавньої пам'яті були в голові чутки, що вночі не можна йти коло губернаторського саду, а то і в день чути стогони катованих. Так ось кому вона ворожила...

А за кілька місяців, коли в городі були шкурівці, а на базарі Ліза, купуючи яйця для родини, торгувалася що сили з перекупками, коло м'ясних лотків мов пугало висіло кілька повішених. У газеті мама прочитала, що загинув цей командант!

Віра в Лізи ворожбу стала непорушна і дівчина побоювалась ворожити далі, щоб не зіпсувати своєї такої блискучої слави. А всі родичі штурмували Лізу, на швидко збираючись утікати хто

куди і всім вона чесно пророкувала всякі терпіння.

Навіщо добре говорити? Коли добре трапиться, то не треба бергтися так, як від якого лиха. І Ліза відверто попереджувала всіх: подорож, окрадуть, все згине і коли не смерть, то мука.

Так ось постолі купили і харчі купували дітям за те, що вона ворожила. Сидячи на порозі дачі вона оглядала безліч рук. У козаків були сильні руки з товстими лініями і мрії їх були прості: як то швиденько повернутись на свої станиці. Кликали і Лізу з собою (звичайно із мамою й дітьми) їсти кавуни.

Далі й далі снувались Лізині думки, поки підошви відбивали сліди в рамочках. Згадала, як намагалась вона продавати свої акварелі біженцям, що пакувались тепер до Царгороду. Наліпила папірець, що може навчати кого хоче, французької мови, а біля того папірця, що вміє ворожити. Але ніхто не хотів мистецтва й науки, але знати свою долю, от що хотів і боявся кожен! І жили собі, поки мама не знайшла місця лікарки в дитячому садочку. Долю родини забезпечили і Лізі вільно стало йти в своїх постолах за „звіздою“. Аж поки постолі десь не зав'язли в болоті і опинилась вона боса, мріючи про українську армію, на стації у вітальні, перед полковником Я. із Н-кої дивізії.

Примітка. Дальші розділи з цього спогаду-повісті були вміщені в „Н. Ж.“ чч. 1, 2, 1965 р.

ГОДИНИ ВІДВІДИН МУЗЕЮ НАР. ТВОРЧОСТИ

Щоб уможливити доступ для відвідин нашого Музею, встановлено години від 3—5 по пол. кожної середи і п'ятниці. Тоді відвідувачі зможуть оглянути Музей під проводом фахової сили, якій будуть помагати дижурні пані.

Музей Нар. Творчости приміщений в Українському Інституті Америки при 2 Іст 79-та вул. у Нью Йорку.

На виховні теми

Педагог Вих. Комісія СУА

Єдність у вихованні

Сьогодні багато говориться про потребу, чи брак координації у нашому житті. Не буду забирати голосу у цій справі. Йдеться мені тут про далеко більш сумнів єдність, а саме про координацію впливів, які формують характер дитини змалку. Дитина, що виростає в атмосфері, де панує згода і єдність у справах які дитину заторкують, має далеко кращі шанси вирости зрівноваженою і певною себе. Така єдність повинна розтягатись на узгодження таких справ, що дитині вільно робити, а що ні.

В першу чергу батьки між собою мусять дійти до порозуміння в цій справі, а далі мусять вимагати від усіх тих, які мають вплив на виховання дитини, щоб і вони знали і придержувались основних правил, згідно з якими дитину привчається поступати. Звичайно така вимога не спричинює ніяких труднощів. Якщо однак часами трапиться, що хтось один із дальшої родини вважає, що правила за якими дитина виховується не є правильні, батьки мають право подбати, щоб вплив його обмежити до мінімуму. Кажу це не тому, що на мою думку батьки непомилні, а радше тому, що в дитинстві єдність впливів на виховання є далеко важніша, як правильність обмежень свободи дитини.

Ще раз підкреслюю: що менша дитина, то важніша є тактична єдність впливів, які формують дитячий характер. В тій цілі школи скликають (чи повинні скликати) конференції, де батьки можуть висловити свою опінію і запізнатись із поглядами учителів та адміністрації школи. І одні, і другі мусять себе взаємно розуміти, якщо діти мають користати повністю з можливостей, які дає модерна школа.

Вправді у шкільному віці діти вже можуть витримати певну розбіжність у підході, однак одні правила не сміють виключати других,

чи противорічити їм. Дуже важним у шкільному віці є узгодження „прийнятої поведінки“ поміж однолітками. Батьки повинні спільно обговорити і дійти до порозуміння, що в даному віці будемо уважати, як „прийняте“, а що ні. Це улегшить життя не тільки батькам, а найважніше запевнить дітям, що вони не будуть виломлюватись надто „з-під норми“ і не наразяться на насміх з боку однолітків.

Така єдність розтягається виключно на підхід, а не на зміст фактів, що їх подаємо дітям. Подавання односторонніх фактів зовсім не дає корисних наслідків, а навпаки доводить до заникнення критичності.

М. З. Т.

Розмова з матю

ЧИ РОЗКАЗУВАТИ ДІТЯМ ПРАВДУ?

Звертаюся до Вас за порадою. Нещодавно я почула розмову між моєю донькою, і її ровесницею про те, що її мама носить у собі дитинку і вона незабаром матиме братика або сестричку. Це мене застановило. Обом дівчаткам по 5 років, отже чи не зарано їм таке розказувати? Думаю, що й інші матері стрічаються з такою проблемою і тому я рада б почути Ваш голос.

Мирослава Т.

Живемо в часах, коли питання ставевого виховання стоїть в осередку великого і всебічного зацікавлення педагогів, психологів, священників, батьків, а найбільше самої молоді.

Тому і зрозуміло, що діти дошкільного і шкільного віку стрічаються вічна-віч із цією проблемою і їм треба теж присвятити нашу увагу. Дітям нашої доби, крім книжок та іграшок, доступна ще телевізія. Всі ці чинники розвивають їхню уяву, діти багато чують і бачать, а це зроджує дальше бажання ще більше знати та на свій лад аналізувати. Тому й не диво, що саме в тому віці вони вже цікавляться своїм походженням та іншою стат-

тю, а питання „звідки ти мене, мамо, взяла?“ є щоденним.

Уважаємо, що в сьогоднішніх часах нашого „вельмизаслуженого бузька“ треба післати на спочинок, бо навіть дитина вже в таку казку не повірить — тим більше, коли почує щось іншого від других дітей чи в садку. В такій ситуації збудиться недовір'я до матері, а це було б великою шкодою, бо дитина повинна прийти до батьків без страху з будь-яким запитанням та дістати правильну відповідь.

Зрозуміння і довір'я між батьками і дітьми в наймолодших роках будувати порозуміння і в старшому віці, коли воно є таке дуже важливе для молоді людини. Тому дітям треба давати відповідні короткі відповіді, без будь-яких анатомічних викладів, бо діти передшкільного віку не мають ані глибшого зацікавлення, ані зрозуміння статевої справи.

Зацікавлення дитини міняються дуже швидко. Дитина так же швидко забуває та звертає свою увагу на протилежні речі.

Було б дуже побажано, щоб на сторінках Нашого Життя появились на цю тему статті компетентних фахівців, як рівнож голоси матерів. Уважаємо, що настав час, щоб про це заговорити для добра наших дітей.

Роксоляна

НОВА СКЛАДАНКА ДЛЯ ДІТЕЙ

Вирібна дитячих іграшок „Освіта“, заснована недавно тому, випустила нову складанку для дітей. У формі гарно розмальованої шахівниці розміщені всі букви української азбуки. З кожної букви можна виїняти малюнок даного предмету (для букви А — авто) з дотичним словом, а потім його треба назад туди вложити. Це приємна забавка, при якій дитина запам'ятує легко українські букви.

Вирібна іграшок „Освіта“ випустила цієї весни перші дві складанки п. н. „Українська саднба“ й „Веснянки“ у виконанні молоді мисткині Софії Лади-Зубар. Складанки заплановані при співпраці Ярки Телепко, фахівця дошкільного виховання. Кожна складанка коштує 2 дол. у відповідному опакуванні.

Замовлення слати на таку адресу: OSVITA, 947 Meetinghouse Rd., Rydal, Pa. 19046.

Рушничок

Спогад

Про рушничок тепер багато пишуть, і говорять, і співають. Одні хвалять, другі ганяють, але співають його і в далекій Австралії, і в Сибіру про нього пишуть. Але не про той „Рушничок“ хочу говорити, що його створили Майборода з Малишком. А про зовсім інший, такий звичайний, старий, домашній рушничок, чи вже навіть не рушничок, а просто вилинялу стару, льняну шматинку. Йому вже більше, як пів століття, бо рідне село покинула я ще 1908 р., а його ткали ще до того часу. Мій рушничок — це єдина пам'ятка з мого рідного села і тому хочеться про нього говорити, хоч може воно нікому нецікаве, а тільки мені.

Коли пухкі, зорані свіжо заволочені ораниці огріло весняне сонце і скропив рясний дощик, посипались на них блискучі зеренця льону. Не з модерної сіварки, а крізь спрацьовані пальці старої сусідки Анни рясним золотом падали вони густо й рівномірно. Не загусто, щоб потім льон не зволокнів і не зарідко, щоб вибуявши, не виляг, а саме так, як годиться. Цілими жменями брала його з подолка своєї „пілки“ кидала повними пушками, розсівала рівномірно й однотайно. То ж як сонечко пригрівало на царинку і поливав її теплий дощик — зійшов льон ясною зеленню: густий, як щітка. Прийшов час його полоти. Полоти льон — нудна робота. Обережно, прилягаючи до борозди, треба вибирати бур'ян, що буяє в ньому. І черевці, і дрясен, і впертий перій, і липку повійку. Земля пахтить вогким подихом, сонце пригріває — спати хочеться. Тому молодиця опирається цьому снові, співаючи:

А я би ся не здрімала
Ленок половучи,
А біда ся іздрімала,
Хаточку метучи...

Ясною зеленню пишається цілий лен, а згодом синявою квіту, що зірочками, як дитячими оченятами дивляться з цілого поля.

Але час іде, гаряче літнє сонце пригріває і замість квіту — темноруді головки, повні золотистого насіння. Прийшов час брати льон, щоб не перетиг, насіння не висипалось. Це пильна робота, затягати з нею не можна:

А невістка молоденька
В полі ленок брала,
Нічка її захопила
В полі ночувала.

Ой, бодай ти невістонько
Тополеньков стала,
Що ти ленок не дібрала,
В полі ночувала.

Так народня пісня пояснює, серед яких обставин молодиця замінилася в тополю.

Вибраний льон, пов'язаний у сніпки і покладаний на полі, недовго там стоїть. Треба його брати до стодоли і на веретах обтовкати головки, щоб було потім і насіння і льон на смачний олій під час великого посту. Але його треба і віяти, і „счиняти“, і кружля-

ти, і „опалати“, доки цілком чистий і золотистий не піде до комори, щоб потім товкли його в ступі і били в олійниці на омасту для людей і на макуху на „пійло“ для малих теляток і поросят.

А сухе билля треба намочувати в м'якій воді, вважаючи, щоб волокно не счорніло, і сушити і знов стелити на дощі, аж доки „паздір'я“ не почне відставати. А тоді коло терлиці жінки звиваються. Наче перекликаються сусідки, жваво і сильно вдаряючи білами терлиць. Вже осінь, день коротший, нераз хмарно й холодно та при такій роботі не зимно, коли ціле тіло в постійному русі. Летить паздір'я, більше на землю, а дрібне розлітається в повітрі, осідає на голови, хустки, на волосся, на вії, залітає до носа, до рота. Але дарма, робота мусить бути зроблена скоро і добре. Жмені сірого твердого волокна треба чесати на великих щітках із залізними зубами, спертих одним кін-

Група людей, зодягнених у народне вбрання з Турчанщини. Світлина із 30-их років із Вечора Народньої Поші у Львові.

Folk costumes from the Boyko region

Що скажете про нас ?

ДБАЙТЕ ПРО ТЕРМІНОЛОГІЮ ПОБУТУ

Хоч із зацікавленням переглядаю кожне число Н. Ж., яке дістає моя дружина, не збирався я, признаюся, подавати свої думки про Ваш журнал. У травневому числі Н. Ж. прочитав я, однак, опінії двох читачок про справу, яка настільки мене ціка-

цем у землю, а другим під ребра молодиці. І знов скорий рух руки, і знов летить паздр'я і на землю відлітає дрібне волокно-клоччя, а в руках залишається жменя золотистого повісма, рівного і гладкого, що поскручуване в куделі, ждатиме на дальшу роботу. А клоччя теж треба перев'язати, позв'язати, бо його теж прядеться на грубе полотно, на верети, на міхи, на бесаги. Прядення також зтяжна робота, але при тому хоч співати можна чи з куделею побігти до сусідки на нечерниці.

Куделя застромлена за пояс, три пушки правої руки витягають довгу рівну нитку, вправним рухом руки скручують і навивають на веретено і знов раз по раз витягається довга рівна нитка з волокон шовковистого м'якого повісма. А ліва рука витягає з куделі та зривує потрібну кількість волокон. Ще й устами треба допомагати час до часу звогчивши слиною.

Прядення іде цілу зиму. Прядуть дівчата і молодиці, як не захоплять у день часу за іншою роботою то досвітками, прядуть бабусі зимою і літом:

Загадала стара баба
Курыточка пасти —
Сама сіла на приспонуку
Куделечку прясти...

Прясти повісма вимагає вправних рук, тому прядуть його найкращі пряді. Але треба прясти і клоччя, хоч воно коструbate й шорстке. Це робота для молодих дівчат-недоуків і старих бабусь, що своїми кістлявими руками не в силі витягнути рівної нитки.

(Докінчення буде)

вить, що я в ній дозволю собі забрати голос. Це справа рубрики „Куховарські назви“.

Хочеться мені вірити, що тільки небагато читачок журналу та українок у загальному поділяє погляд деяких пань із Рочестеру, що будьто би куховарські назви неконечні, і що „де місце краще використати на щось більше побажане“. Можливо, що в мізерній половині шпальти одної сторінки, чи хоч би в цілій, можна помістити щось „більше бажане“, але сумніваюся, чи можна в такому малому місці подати щось корисніше, щось, що має більш тривалу вартість. Надіюся, що велика більшість читачок (і читачів) Н. Ж. приєднається до думки п-ні О. Соневицької, що ця рубрика дуже цікава і потрібна.

Мені особисто видається, що поширювання доброї термінології побуту й щоденного вжитку це саме й є одне з найважливіших завдань жіночого журналу. Такі матеріали до збагачення культури мови нашого суспільства дуже цінні, бо ж культура рідної мови невід'ємна частина всякої національної культури. Тому Редакції Н. Ж. треба висловити признання за уважливість до цієї ділянки, а авторці словничка, п-ні Н. Чапленко, подякувати за те, що свій час і труд присвячує цій корисній, але невдячній праці. Щоб працювати над словництвом якоїсь одної ділянки, треба нераз відмовити собі дозвілля чи відпочинку і замість того „сидіти у книжках та словниках“.

Не забуваймо, що немає культурної мови без власної термінології — наукової, технічної, побутової. Тому саме на цю ділянку спрямований найсильніше наступ Москви, що намагається українську мову зробити місцевою, мужицькою мовою, яка в ділянці термінології вживала б російських назв із українським закінченням. До цього ми не сміємо ставитися байдуже. Ми мусимо рішуче протидіяти асиміляційним впливам усяких словників Подвезька та інших підсоветських видань.

З другого ж боку, ми маємо обов'язок зберігати і розвивати нашу літературну мову — спільну, соборну мову освічених шарів народу. Тому в

побутових назвах — куховарських, чи інших — ми повинні вживати літературних назв там, де вони вже усталені. Правда, не легко людині, що ціле життя привикла вживати місцевих, говіркових чи чужих назв, приймати нові, незвичні назви, але це потрібне для нас і для наступних поколінь. Зокрема питомо-українські назви, відмінні від російських чи польських (напр. борошно) ми повинні знати, зберігати та поширювати, вводити в розговірну мову свою та наших дітей. Хай це буде наша відповідь на заходи ворога знищити самобутність нашої мови.

Анатоль Вовк
Едісон, Н. Дж.

ЧИ СПРАВДІ КВАРТАЛЬНИК?

З переміною Нашого Життя на кварталник не можу погодитись. Хто не має часу прочитати свій журнал раз на місяць, не зможе прочитати й кварталника. З читанням рідної преси так, як і з людьми: коли вони нам милі, тоді ми раді зустрічати їх якнайчастіше.

Стефанія Гуцалюк
читачка зі старшої генерації
на вакаціях у Черчі

ПОЖЕРТВИ ДЛЯ МУЗЕЮ

Наша збірка килимів і вишивок за проектами Олени Кульчицької збільшилася. П-ні Марія Турко, яка була ученицею цієї великої мисткині, і відвідала її ще недавно тому, одержала від неї і передала для Музею три її картини: „Гуцул“, „Жінка при ткацькім варстаті“ і „Дівчинка“, два малі килимки проекту Олени Кульчицької, а виконання Ольги Кульчицької і гаптовану подушку такого самого виконання. Далше сервету, вишивану хрестиком червоно-чорними нитками і різні зразки взорів. Окрім того доповнила цю збірку чудовим Кролевецьким рушником. Ще давніш п-ні Марія Турко подарувала до Музею подушку, запроектовану О. Кульчицькою у власному виконанні (бойківський взір).

Таким способом наш Музей Нар. Творчости вже має збірку проектів килимів і вишивок Олени Кульчицької, що можуть подати уяву про її стиль у прикладному мистецтві.

В книзі мертві живуть, а німі говорять.

Лекція при відкритих дверях

У залі Народного Дому в Нью-Йорку відбулася на закінчення шкільного року „лекція при відкритих дверях“ — балетної школи Роми Прийми-Богачевської.

Публіка, батьки, свояки учениць, а теж і багато інших зацікавлених чи то балетом чи мелодією, з увагою та приємністю приглядалися дуже інтересно приготованій програмі. Заложенням лекції було: дати погляд, який поступ роблять учениці впродовж кількох курсів. Отже цей самий крок, цю саму еволюцію виконували спершу ці найменші, учениці першого курсу, відтак старші, середні, аж до тих найбільших, уже не дітей, а молоденьких жінок. Ось ці найменші, які так перейняті своєю публічною лекцією, так стараються, що інколи навіть язичками помагають собі і у виконанні більш трудних завдань. Вищий курс вже в скорішому темпі виконує ніби те саме, але дещо більш зложене, скомпліковане. Врешті найстарші виводять це граціозно, швидко, зручно. Це ті, що виступали в опері „Анна Ярославна“, де виконали танок укладу пані Роми. Цей танок, як вияснило пані Рома, побудований на старих хоровах танках, гагілках і тп. Цей виступ зайняв стільки часу і старань, що цього року не буде на закінчення окремого попису. Замість того ця отверта лекція. Може на наступний рік — вже плянує пані Рома — буде попис обох шкіл, цієї у Нью-Йорку і тієї з Нью-Йорку — разом.

На закінчення лекції ще кілька пописових танків, навіть у строях. Но, і хочеться поговорити з пані Ромою про школу і її завдання.

Школа існує вже п'ять років. Перед тим пані Рома у літніх сезонах провадила на американських „кемпусах“ курси балету, так що це доповняло її педагогічну практику.

А яка ціль цієї школи? Яке завдання?

Почнемо від найважчого, від балету як професії. Загальноприйняте переконання, що це дуже

трудна галузь мистецтва. Але ж яка мистецька професія не є трудна? Особливо, коли її не любити, не мати до неї даних, здібності, а теж якщо не опанувати її як слід. Очевидно в танку, як і в кожній іншій професії, є більш і менш здібні, є такі, що роблять поступ швидше, а інші з трудом. Не можна заздалегідь передбачити чи з когось виїде професійна танечниця. Це залежить від фізичних даних, здібності, але теж від наполегливої праці та сильної волі. І від того, щоб не зражуватися перешкодами, невдачами. Пані Рома кладе особливий натиск на працю, бо без неї не можна опанувати складної техніки балету, що й треба виповнити виразом та чуттям. Очевидно не кожна мусить бути славна, як Анна Павлова чи Маргот Фонтен. Це буває і в інших професіях. Не кожен архітект стає Франком Льюїдом. Не кожен лікар має світову славу, не кожен інженер — винахідник. Професія танечниці має шораз то більш можливість, бо твориться шораз більше балетних компаній. Танечні відділи є при гайскулах, каледжах, університетах. Можна отже не тільки

виступати, можна бути хореографом, вчити ітп.

Може теж балет — хоч не становить головної професії — бути допоміжним, ось як наприклад у журналістиці — для фахового рецензента, або для піяніста чи акомпаніятора. Якраз у цій школі акомпаніює Олег Левицький, що колись сам учився балету.

Це знання може дуже пригодитися у праці з молоддю, а навіть старшими при укладанні танків на різні виступи. А у Пласті чи не добре, коли сестричка вміє укладати і вчити танки?

Особисто наука балету дає дуже багато. Це передусім галузь мистецтва, яка має, так би мовити, міжнародню мову, всюди однаково зрозуміла. Як же інакше розуміють і бачать виступи балетів ті, що самі його вчилися. Відчуття руху дає багато в малярстві. Архипенко сказав, що це плястика музики, або музика руху. Танець — це мистецтво простору і руху.

Танкові вправи можна трактувати як граціозну руханку, що виробляє гармонійну координацію рухів, їх елегантність, добру поставу, сприяє розвиткові м'язів. Навіть деякі вроджені фізичні хи-

Лекція балету із Школи Танків Роми Прийми-Богачевської у Нью-Йорку. Кляса старших дівчаток.

Ballet class in the Dance School of Roma Pryma-Bohachewska in New York City

НАШІ ГРАДУАНТКИ

Цього року Окр. Рада з Нью Йорку перша надіслала гарно опрацьований список випускниць високих шкіл. П-ні Ірина Трембіцька, виховна референтка, завдала собі багато труду, щоб зібрати всі дані про них. Радіємо цим вислідом і бажаємо молодим

би можна направити балетними вправами. Наука балету опрацьовує не тільки тіло, але й ум, психіку. Вправи вимагають концентрації, скорої орієнтації. Танцюючи вчимо опановувати простір, скріплювати самопевність, побоюємо несміливість, виробляємо дисципліну руху.

Є деякі важливі моменти, що на них треба звернути увагу. Перше це те, що наука балету повинна початися вже у ранньому дитинстві. Вже у передшкільному віці дитина може пригтовлюватись, виробляючи почуття ритму, скоки, балянс-рівновагу ітп. Далше треба пам'ятати про відповідний підхід до лекцій. Учні повинні вправляти вдома й не пропускати лекцій, бо це впливає гамуюче на поступ.

Є ще упередження, що балет не для хлопців. А навіть якщо не будуть вони професійними танцюристами, то чи ж їм не треба зручності, опановання рухів, дисципліни, певности себе?

Засаднича школа пані Роми це класичний балет. До цього ще доходить український і стилізований танок. Загальна тенденція у світі така, що поодинокі напрями на себе впливають. Класичний танець черпає з модерного, а модерний з класичного. Немає модерної школи, де не вчили б класичного балету.

А на кінець каже пані Рома — моя професія досі мене не завела. Як особисті виступи так і підготовка балетів, ось хоч би „Попелюшка“, балет до опери „Анна Ярославна“, все дають мені задоволення і сатисфакцію. А що не все буває легке, без зусилля — яка ж професія не має важких втомливих моментів?

А як балет впливає на фізичний і психічний стан людини? На те відповідь не у словах пані Роми, а в її вигляді та психічній і фізичній кондиції.

У. С.

професіоналісткам успіху в новому житті.

Христина Жовнірович, студії суспільних наук у Колюмбійському університеті зі ступнем М.А. Градуантка є дочкою членки СУА з Рочестеру.

Антоніна Калиновська, студії бібліотекарства в Колюмбійському університеті із ступнем М.А. Користувалась стипендією Публичної Бібліотеки з Балтимору. Перед тим у 1966 р. закінчила студії філології в Мек Гіл університеті в Монреалі зі ступнем В.А. Дочка п-ні Оксани Калиновської, членки Управи 59 Відділу СУА в Балтиморі.

Христина Падох, студії антропології в Барнард Каледжі зі ступнем В.С. Закінчила „сумма кум ляуде“. Дістала повну стипендію на 5-річні студії для досягнення докторату в Колюмбійському університеті. Дочка п-ні мгр. Ірини Падох, статуткової референтки Гол. Управи СУА.

Анізія Савицька, студії англійської мови й Східної Азії в Нью-Йоркському університеті зі ступнем В.А. Отримала стипендію для студій східно-азійської історії при Колюмбійському університеті. Є членкою редакції англійського тижневика „Свобода“. — Дочка п-ні д-р Марії Савицької, членки Управи 57 Відділу СУА в Ютіці.

Христина Принада, студії російської і французької мов у Монмут Каледжі, Н. Дж. зі ступнем В.А. Була на деканському списку і вибрана до списку визначних американських студентів 1968-69 рр. Буде продовжувати студії на Альбертійському університеті в ділянці українознавства і славістики. Дочка членки 100 Відділу СУА в Картереті.

Марія Ганкевич, студії антропології в Гантер Каледжі зі ступнем В.С. Дочка членки 89 Відділу СУА в Кергонсоні.

Галина Бубела-Денисик, студії математики у Фордгам університеті зі ступнем В.С. Почала вчителювати в стейті Вірджинія.

Люба Гончак, студії математики в Гантер Каледжі зі ступнем В.С. Плянє вчителювати і продовжувати студії.

Ірина Букоємська, студії хемії і біології в Мері Мавнт Каледжі із ступнем В.С.

Анна Пилип, студії слов'янських мов і літератури в Гантер Каледжі зі ступнем В.А. Дістала стипендію на

продовження студій в університеті Нью Йорку на осягнення докторату. Тепер перебуває в Ленінградському університеті в програмі обміну студентів.

Ольга Сирко, студії слов'янських і німецької мов та літератури в Гантер Каледжі зі ступнем В.А. Працює у Вест Кемікал лабораторії. Плянє продовжувати студії.

Марійка Гнатів, студії мови й літератури в Гантер Каледжі зі ступнем В.А. Плянє вчителювати і продовжувати студії.

Христина Кузьмович-Савицька, студії історії у Фордгам університеті зі ступнем В.А. Плянє продовжувати студії бібліотекарства для осягнення магістерії в тому ж університеті.

Люба Данилишин, студії історії в Гантер Каледжі зі ступнем В.А.

Христина Гордієнко, студії психології в Гантер Каледжі зі ступнем В.А. Плянє продовжувати студії для осягнення магістерії. Дочка п-ні Марії Марко, членки 83 Відділу СУА в Нью Йорку.

Надія Данилишин, студії психології в Гантер Каледжі зі ступнем В.А.

Ірина Демчишин, студії соціології в Ратгерс університеті зі ступнем В.А. Почала працювати і плянє продовжувати студії.

Наталія Бринчак, студії педагогії в Квінс Каледжі зі ступнем В.А. Плянє вчителювати і продовжувати студії.

Ільона Сочинська, студії малярства і графіки в Род Айленд Скул оф Ді-зайн із ступнем В.Ф.А. В часі студій була на деканській листі. Задумє продовжувати студії.

Марта Марія Цирик, студії фортепіану в Джуліярд Скул зі ступнем В.С.

Галина Сохан, студії співу в Джуліярд Скул із ступнем В.С.

Марія Симко, студії фортепіану в Джуліярд Скул із ступнем В.М.

Марта М. Гутович, студії міжнар. торгівлі й реклами в Нью-Йоркському університеті зі ступнем В.С. Задумє працювати, а пізніше продовжувати студії. Дочка п-ні Стефанії Гутович, членки 21 Відділу СУА.

ПОЖЕРТВИ

Дві наші читачки з Дітройту надіслали свої пожертви. П-ні Леонтина Галяженко зложила 5 дол. на пресовий фонд журналу з нагоди дня народження, а п-ні Розалія Кіналь із подібної нагоди зложила 10 дол. на Фонд Мати й Дитина. Щире Спасибі!

НАШІ СВІТЛИЧКИ

Б.Д.

Починаємо...

Починаючи сторінку „Наші Світлички“ вітаємо всі Відділи СУА, що опікуються Світличками, вітаємо дорогі пані вчительки, що їх ведуть, відаючи своє знання, труд і посвяту. Починаємо її з вірою, що вона знайде охочих співпрацівників, які будуть ділитись своїм знанням і досвідом, а це дасть посилення праці в організації Світличок. Бо виховання — оця праця з дня на день, щоб розвивалось, мусить мати відповідну атмосферу, що на неї складається не тільки знання — свідомість дії, а головне співпраця і взаємне розуміння.

Виховна дія була і є основною ділянкою праці українських жіночих організацій. Дошкільне виховання все знаходило своїх працівників у їх рядах. На східних землях України перший дитячий садочок відкрито у Полтаві у 1839 р., у Галичині від 1892 року українське жіноцтво посвячує свій час дошкільному вихованню. СУА від початків свого існування веде виховну ділянку, а від 1959 р., від XII Конвенції веде Дитячі Світлички. За нами десять літ праці, що у висліді дало 15 установ, у яких виховується понад 300 дітей. Як на десятилітний час праці — осяг чисельно малий, враховуючи, що перша Світличка СУА — заснована 33 Відділом ім. Лесі Українки у Клівленді у 1952 році! За те осяг цей великий тим, що саме жіноцтво СУА піднесло цей клич, урухомило дошкільні установи та великим вкладом праці і жертвенности ту ділянку веде. Це оцінила українська громада у постановах між СУА та Шкільною Радою УККА. У 1965 р. передано Відділам СУА організацію і відповідальність за Дитячі Світлички. Це почесне завдання накладає на СУА велике зобов'язання — виховати українську людину — бо особовість людини, все чим вона є, у що вірити, та чим живе, форму-

ється у тому віці, коли ми маємо її ще дитиною у Світличці між 3-6 роком життя.

Тож свідомі своїх завдань і відповідальности з тим пов'язаної, доложім усіх старань, щоб кожна українська дитина, що про неї знає членка СУА, була „учнем“ Світлички, як також стараймося ті установи поставити на такому рівні, щоб вони були спроможні виконати це велике завдання.

МОЇ ВРАЖЕННЯ З ВІДВІДИН ДИТЯЧИХ СВІТЛИЧОК СУА

Про об'їздку Округ СУА було подано в ч. 6 Н. Ж. з ц. р. Пишучи ще раз, хочу подати про працю в Світличках, та мої враження з поїздки. Наші Світлички — це конкретна праця СУА, не тому, що її можна висловити цифрами: я відвідала 6 Світличок із кількістю 151 дітей, а тому, що ця ділянка вимагає праці постійної, послідовної, відданої і дуже жертвенної. Раз чи двічі на тиждень мусять побути діти (батьки мусять подбати про доставку), мусить бути устатковане приміщення, мусить бути фахова учителька і помічниця. Все це вимагає розуміння і наполегливості, не згадуючи фондів! Усе це Світлички СУА мають.

Світличка в Клівленді існує вже 17 літ. Праця та замітна. Шкода тільки, що так взірцево ведена п-нею М. Антонів сходиться тільки раз на тиждень. Округа Шикаго має дві Світлички. Відділ 29 опікується одною, та крім того веде дошкільну класу при Школі Українознавства. Матері дбають, щоб їх діти не виходили з рідного середовища. Відділ 74 веде Світличку при парохії св. Йосафата. Пп. Ковальська і Дувірак, що провадять Світлички — це абсолювентки курсу учительок дошкілья, що його перевела Окр. Рада в 1967 р. Дуже позитивне явище, співпраця всіх Світличок на терені Шикаго (є їх 4-ри), не тільки ведених СУА. В Рочестері Світличка гарно устаткована і ведена

фаховою силою, яка тут покінчила студії, мгр. А. Смеречинською, що дуже віддана у своїй праці. Округа має ще новозасновану Світличку 97 Відділу, яку веде п-ні М. Стасюк, бувша пластова виховниця, що добре рсзуміє дітей. В Окрузі Дітройт, у Воррені, Світличку 76 Відділу веде п-ні М. Бараник. Дуже відповідна особа, має добрий підхід і знання дитини.

Світлички мають добре приміщення. Програми цікаві. Дисципліна не вимушена. Фінансово всі зрівноважені, браки, якщо є такі, Відділи покривають із спеціально влаштовуваних імпрез. Розговорна мова українська, хоч приймається дітей, що її дома не вживають. Це позитиви. Є, однак, й недоліки.

На 38 Відділів СУА, що їх мають ті Округи, 6 Світличок не розв'язує виховання дітей у віці 3—5 років. У чому причина? Замале розуміння дошкільного виховання у самих батьків. Це те „щось“, що не міг СУА передбачити, кидаючи клич організації Світличок. Світлички — це справа цілої української громади, головню тих батьків, що мають діточок у тому віці. Це й найшло вираз у постановах із відбутих виховних нарад у Рочестері й Шикаго: Посилити працю, щоб заактивізувати українську матір в організації Дитячої Світлички для її дитини!

Олена Климишин

МІЖОКРУЖНА ВИХОВНА КОНФЕРЕНЦІЯ СУА

Восени ц. р. заплановано Виховну Конференцію Округ Філядельфія, Нью Йорк і Ньюарк, що відбудеться в Ньюарку в дні 4. жовтня. Конференція присвячена важливості етнічних груп у новій країні поселення, плеканню своєї окремішности, дошкільному питанню — організації Дитячих Світличок. Головне — як заактивізувати українську матір в організації Дитячих Світличок. Тому питанню є присвячений панель. У ньому візьмуть участь представниці Округ, що уладжують Конференцію, модераторкою буде п-ні І. Дорошак, виховна референтка Округи Рочестер. Друга частина присвячена Світличкам — методиці праці садівнички в світлі нинішніх вимог.

Ми дуже вдячні Окрузі Ньюарк, що взяла на себе уладження цієї Конференції. Просимо дві другі Округи про співпрацю, а всіх заінтересованих до участі.

З позинів Окр. Рад

Готуймось до кампанії

Одним із найбільш інтензивних намагань нашої організації — це дбання про нове членство. Це є не тільки необхідною умовиною для дальшого її існування й розвитку. Але це є підставою нашого існування взагалі.

Бо ж маючи українську жінку в організованих рядах, — і то не в тисячах, а десятках тисяч — будемо представляти велику силу. В рядах нашої організації вона знайде свій громадський вишкіл і ввійде у громадське життя. На терені нашої організації зможуть розцвісти її таланти і скріпитись її виховна здібність. У збірному виступі вона зможе представитись жіноцтву Америки й інших етнічних груп.

Тому й кличем майже кожної Конвенції СУА є — приєднування членства. Над цим дискутуємо на Окружних З'їздах, це намічуємо в плянах праці. Багато способів випробувано до тепер, що дали більший або менший вислід. Маємо один чи два шляхи, що себе виправдали і їх уживають провідні Союзянки. Та найбільше успіху дає третій. Виявилось, що найлегше згуртувати членок у новому Відділі, що засновується.

І справді! Від нашої XV. Конвенції до тепер засновано вже 7 Відділів СУА (18 у Пасейку, 98 у Філадельфії, 99 у Вотерфліті, 102 у Манчестері, 103 у Гемпстеді, 104 у Нью Йорку і 105 у Стейтен Айленді). Це означає, що приблизно 100 членок включилося в наші ряди. А коли порівняти, що 7 Округ та 9 Відділів, що не належать до Окр. Рад, приєднало в останньому році 150 членок, то вислід цей можна вважати незадовільним.

До тепер усі, що приєднували членок, полягали на своїх приятельствах і знайомих. Це був найлегший (а може єдиний) спосіб зацікавити когось працею СУА. Бо й зрозуміло — живемо й діємо у гурті. Отже коли притягають до праці не тільки програма і її кличі, але також симпатичні нам люди, тоді легше нам включитися в неї.

Та всеж цей спосіб мабуть вичерпався, коли він дальше не дає

висліду. Бо 150 членок, що їх придбали всі 7 Округ СУА — не є доказом нашого росту. Треба подумати над зміною нашого підходу, треба впровадити нову методи праці.

Над цим застановлялась Орг. Комісія XV. Конвенції СУА, це втягнуто в плян праці орг. референтури Гол. Управи. Виявилось, що для приєднання членок потрібно пляново переведеної кампанії. Тільки таким способом можна досягнути незорганізоване до тепер жіноцтво.

Плян такої кампанії погодилась опрацювати п-ні Іванна Рожанковська, програмова референтка Гол. Управи. Знаючи умовини громадської праці у великому місті і малому осередку, вона приступила до праці. Живемо в країні безліч організацій, що свій багатий досвід з'ясували в відповідних підручниках. Користуючись ними, можна створити методу, що є достосована й для нашого середовища. І так восени 1968 р. постав цей плян, що його розглянули округи Нью Йорку, Ньюарку і Філадельфії на окремих Конференціях.

Тепер розсилаємо плян цієї кампанії всім Окружним Радам. Перед нами листопад і грудень 1969 б. Це є місяці нашої організаційної дії, коли то зможемо наново випробувати наші сили. Вже тепер повинні Окр. Ради розпочати підготову. Бо не тільки кампанія, але нові засоби цієї праці вимагатимуть всієї нашої уваги.

Новинки з Централі

Екзекутива УККА вже намітила в підготові до 10. Конгресу кілька комісій, що радитимуть на Конгресі. Однією з них є **Комісія Жіночих Організацій**. Її головою йменовано п-ні Стефанію Пушкар, голову СУА. Вона буде зложена з представниць жіночих організацій, що належать до УККА.

До засягу виховних справ, що будуть обговорені на X. Конгресі

УККА, належить дошкільне виховання. Для нього призначено окрему Комісію під проводом п-ні Ірини Пеленської-Пасіки. До Комісії увійдуть представники всіх організацій, що займаються дошкільним вихованням.

Посвячення катедри св. Софії в Римі стало помітною подією 1969 р. У великому здвизі нашого суспільства, що прибудуть на 27 і 28. вересня до Риму, Союз Українок Америки буде репрезентувати п-ні Стефанія Пушкар, голова.

МАРУСЯ БЕК КАНДИДУЄ

З радістю довідалось українське жіноцтво про те, що радна м. Дітройту Маруся Бек зголосила свою кандидатуру на посади в найближчих виборах. Окрім неї ще зголосило цей намір 4 кандидати.

Як перша жінка Маруся Бек здобула місце в Міській Раді Дітройту в 1948 р. Впродовж останніх 20 років утрималась на становищі радної, хоч після неї вже стали кандидувати і дійшли до того становища інші жінки. Тепер її кандидатура збудила подив місцевої публіки. Знаючи її популярність, дотеперішні кандидати затримовані за свій успіх.

Українське жіноцтво Дітройту масово включилося у виборчу кампанію і всіма силами підтримує свою радну в її шляхетному намірі.

АКЦІЯ ДОПОМОГИ БАБУСІ

У 10-ліття нашої Акції Допомоги Бабусі ми наново пригадали її нашим Відділам. Бо ж хоч вони жертвенно допомагали старшим жінкам упродовж тих 10 років, то все ж акцію треба дальше підтримувати. Адже старших самітніх жінок прибуває в Європі. Щоправда, вони живуть у захистах чи користуються скромною суспільною допомогою, але в оточенні чужого світу вважають себе призабутими. А тут ця невелика допомога (5 дол. місячно) і сердечний лист від Відділу — дає їм неабияку підтримку.

В останньому часі кілька Відділів зголосило охоту перебрати бабусю під свою опіку. Це були: 7 Відділ в Акроні, Огайо, 28 Відділ у Ньюарку, Н. Дж., 79 Відділ у Бостоні, Масс., і 90 Відділ у Філадельфії, Па. Шира дяка за те!

Вісті з Централі

Проминули літні місяці, що принесли нам відпочинок і нові враження. Ними поділились із членами на перших ширших сходинах Відділу. Так радісно зустрітись з усіма по довгій літній перерві! А праця в Відділі вже чекає нас.

Місяці вересень і жовтень присвячені культ. освітній діяльності в нашій організації. Тому й присвячений огляд „Книжка чекає нас“ у цьому числі. З нього довідаємось, що слід нам провести в тому часі. Рівночасно висилаємо Відділам черговий випуск Культ. Освітньої Комісії СУА п. н. „Дівич-вечір“. А авторкою є п-ні Володимира Ценко з Філядельфії. Цей опис дівич-вечора допоможе нам запізнатись із весільними звичаями та їх значенням.

Організаційні референтури Окр. Рад запланували провести в листопаді і грудні кампанію за приєднанням нових членок. Кожна Округа підготує її за вказівками пляну, що його опрацювала п-ні Іванна Рожанковська, програмова референтка Гол. Управи. В тій цілі розсилаємо поновно цей плян усім орг. референткам Окр. Рад.

Розпочинаючи наше діловодство по вакаціях стараймося розглянути господарство Відділу. Чи вже всі наші членки вирівняли свої вкладки? Якщо ні, тоді треба це пригадати й заохотити до заплати. Чи ми вирівняли наші оплати до Централі, до УККА? Якщо ні, тоді треба це в найближчому часі запланувати.

У днях 24-26. жовтня 1969 р. у Нью Йорку відбудеться 10. Конгрес УККА. У ньому повинні взяти участь усі наші Відділи, що є членами УККА. Пригадуємо, що делегатками Відділу на Конгрес УККА можуть бути тільки платниці Укр. Нар. Фонду. Отже вже на найближчих ширших сходинах слід цю справу обговорити й представницю вибрати.

Екзекутива СУА

Хата без книги темніша, ніж без світла.

НАШЕ ЖИТТЯ — ВЕРЕСЕНЬ, 1969

Вже маємо перегляд новоприєднаних членок у всіх Округах. Щоправда, бракує списку членок, особливо новозаснованих Відділів СУА. Однак за тими зголошеннями, що наспіли, на першому місці стоїть Окр. Рада Філядельфії із 47 новими членками, на другому Окр. Рада Рочестеру з 45 членками, а на третьому Окр. Рада Нью Йорку з 28 членками.

Подаємо тут членок, що не наспіли в поданому їм реченці. Вони вже включені у вище подане обчислення. Вітаємо їх у нашій організованій сім'ї!

ОКРУГА ФІЛЯДЕЛЬФІЯ:

10 ВІДДІЛ СУА, ФІЛЯДЕЛЬФІЯ:

Валентина Луців

13 ВІДДІЛ СУА, ЧЕСТЕР:

Харита Литвин
Євгенія Корчинська
Лідія Грабова

41 ВІДДІЛ СУА, ФІЛЯДЕЛЬФІЯ:

Віра Савчин

48 ВІДДІЛ СУА, ФІЛЯДЕЛЬФІЯ:

Надія Кузьма

78 ВІДДІЛ СУА, ВАШІНГТОН:

Анна Гаврилюк
Лідія Ярославич

90 ВІДДІЛ СУА, ФІЛЯДЕЛЬФІЯ:

Віра Бей
Павлина Лоза
Ірина Новосад

ОКРУГА НЬЮ ЙОРКУ:

71 ВІДДІЛ СУА, ДЖЕРЗІ СІТІ:

Леся Бервецька

72 ВІДДІЛ СУА, НЬЮ ЙОРК:

Джана Бойко
Софія Карплук

83 ВІДДІЛ СУА, НЬЮ ЙОРК:

Романа Рейні
Надія Савчук
Олена Сміндак
Анна Шелетко
Олександра Юзенів

89 ВІДДІЛ СУА, КЕРГОНКСОН:

Ольга Василук
Орися Винник
Марія Ганкевич
Галина Митрофанюк

ОКРУГА НЬЮАРК:

65 ВІДДІЛ СУА, НЬЮ БРОНСВІК:

Теодозія Коверко
Марійка Фізер

86 ВІДДІЛ СУА, НЬЮАРК:

Люба Коленська
Ірина Лапичак
Ірина Охримович
Софія Пітьо
Дзвінка Пономаренко

Омеляна Питван

Катерина Воловодюк
Мирослава Чайківська

ОКРУГА РОЧЕСТЕР:

9 ВІДДІЛ СУА, БІНГЕМТОН:

Анна Корецька
Параска Кудик
Марія Вацик

46 ВІДДІЛ СУА, РОЧЕСТЕР:

Леся Фесик
Оксана Шевчишин

97 ВІДДІЛ СУА, БОФАЛО:

Ірина Войчак
Ірина Гнатик
Орися Делл
Дарія Завадівська
Ема Іскало
Марія Іскало
Євгенія Конотопська
Марія Король
Стася Лехман
Марія Лещишин
Люба Миськів
Роксоляна Пікас
Леся Самотовка
Євгенія Слободян
Марта Стасюк
Ела Сторм

ОКРУГА ДІТРОЙТУ:

81 ВІДДІЛ СУА, ДІТРОЙТ:

Марія Базюк
Стефанія Дудун
Марія Колтик
Марія Ковч
Меланія Мушинська
Л. Обушкевич
Марта Постолюк
Лідія Соя
Оксана Фльорчук

ОКРУГА ШИКАГО:

22 ВІДДІЛ СУА, ШИКАГО:

Леся Бойко
Галина Кунівська
Ірина Мришук
Анастасія Харинш

ЕКЗЕКУТИВА СУА

Замість квітів

В ПАМ'ЯТЬ бл. п. О. Хархаліса, батька і чоловіка двох наших членок, збірка серед членок нашого Відділу дала під час поминок суму 48 дол., яку складаємо на Фонд П'ятсот

59 Відділ США в Балтиморі

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. д-ра Зіновія Лиська складаємо 10 дол. на Фонд П'ятсот, а дружині Покійного пані Дусі й родині висловлюємо наше щире співчуття

82 Відділ США в Бронксі, Н. Й.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. д-ра Зіновія Лиська, чоловіка п-ні Докії, першої голови нашої Управи й теперішньої голови Контр. Комісії нашого Відділу, складаємо 170 дол. на видання творів Покійного „Українські Мелодії“.

Членки 82 Відділу США

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Олени Залізник складаю 5 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

Галина Лукашевська, Нью Йорк

Як НЕВ'ЯНУЧИЙ ВІНОК на могилу вчительки бл. п. Марії Олексин, яка померла 28. травня 1969 р., складаємо 30 дол. на Фонд Мати й Дитина

Вчителі Школи Українознавства „Рідна Школа“ в Клівленді

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Олени Залізник, матері наших приятелів докторів Юліана і Слави Залізників, складаємо 10 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

Ольга і Богдан Фараонів
Трентон, Н. Дж.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Людмилі Івченко складаю 5 дол. на передплату для бабусі

Іванна Городиська, Шикаго

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. д-ра Івана Янчишина, чоловіка членки 56 Відділу США, складаю 5 дол. на пресовий фонд Н. Ж., а родині Покійного висловлюю глибоке співчуття

Леонтина Галяженко, Дітройт

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Анни Юги, почесної голови 27 Відділу США, складаю 20 дол. на Фонд Мати й Дитина

Лідія Кульчицька-Гіфлер
Вашінгтон

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу вчительки бл. п. Ніни Петриченко складаю 5 дол. на прес. фонд Н. Ж.

Надія Сенік, Сиракюзі

Із Конференції США в Дітройті

Уривок із промови*)

Неодному з присутніх на залі насувається питання, чому саме Окр. Рада США в Дітройті взялась за скликання такої Конференції.

Перш за все Союз Українок Америки — це єдина жіноча, незалежна організація, якої ціллю є — об'єднати українське жіноцтво без різниці угруповань і віровизнання — в одноцілий моноліт — для збереження національної свідомости, підтримки визвольних ідей українського народу та інформування американського світу про його визвольну дію й культурні осяги, як також для участі в американському й світовому жіночому русі. В тому кермується українське жіноцтво засадами християнської моралі, релігійної толеранції і політичної понадпартійности згідно зі статутом США. Скликуючи цю Конференцію, ми мали на думці допомогти собі в тих намічених завданнях — аналізуючи себе конструктивно, як нація чи національна група, тут на еміграції, гл. у Дітройтській округі.

Союз Українок Америки є поважною одиницею нашого суспільства. Ми, матері-українки, відповідальні за виховання будучого покоління, змагаючи до ідеалу українця, окресленого Світовим Конгресом Вільних Українців, а саме — „українець — це повноцінний громадянин своєї країни, пов'язаний з українським народом вузлами української культури і мови, якого особовість позначається християнськими етичними вартостями й творчою дією для України“ — заініціювали цю Конференцію, щоб спільно з авторитетними людьми застановитись над здійсненням цього ідеалу і перевести його в життя.

На нашому поселенні є багато людей, що своїм знанням у поодиноких ділянках, своєю невтомною працею можуть причинитись до покращання й uzдоровлення атмосфери серед нашого суспільства. Ця Конференція — це спроба наскільки ми є здібні зрозуміти себе й об'єднатися у спільній праці для здійснення нашого ідеалу. А нашим задушевним бажанням є,

*) Цією промовою п-ні Стефанія Дуб, голова Окр. Ради США, відкрила Конференцію на тему „Україна в її сучасному і майбутньому“, 24. травня 1969 р.

щоб пропозиції Конференції знайшли відгук і в інших Округах і спонукали до того всіх людей доброї волі.

Ми бачимо пробудження і в Рідному Краю. Чуємо щораз більше голосів молодих людей, що прагнуть свободи для многострадального українського народу та готові на найбільші жертви в обороні його прав і культурних цінностей. Ці голоси є доказом моральної сили і живучости народу. Вони сповняють нас гордістю і вірою в майбутнє.

Це нас тут також зобов'язує. Ми не сміємо їх завести, а своєю наполегливою працею маємо підтримати їх морально там. Тут ми повинні дати з себе все, щоб виявитись зрілою нацією, гідною пошани і признання великої американської країни, на терені якої живемо. Щоб це здійснити, мусимо зберегти нашу ідентичність та не тільки затримати її, але й старатися стати впливовим елементом, маючи дуже ясну об'яву української ідеї.

Великою нагородою для нас було б, коли б наша молодь, перебираючи провід у громаді, понесла в майбутнє найсвітліші моменти проробленої до тепер праці та своєю шляхетною поставою закріпила добре ім'я і стаж українця поза межами Батьківщини.

Надіюся, що ця Конференція, при всіх спільних зусиллях, пройде успішно та допоможе нам усім стати в один ряд до праці над збереженням нашої мови, культури і допоможе нам дати світові знати, що ми окрема нація, яка має за собою довголітню історію і право на самостійне життя.

Стефанія Дуб
голова Окр. Ради США
в Дітройті

ЧЕСТЕР, ПА.

Свято Матері 2 Відділу США

Цього року, як і попередніх років, наш Відділ при співпраці укр. православної церкви відзначив Свято Матері дбайливо приготованою програмою з обідом дня 11. травня ц. р., за раз по Службі Божій.

Свято відкрила голова Відділу п-ні М. Івахів, вітаючи гостей, що численно прибули. Ведення дальшої програми передала п. Василеві Пастушкові. Парох місцевої православної церкви

о. Мищик поблагословив страви й усі присутні засіли до спільного обіду. Після представлення гостей і визначних парохіян розпочалась програма дітей української і недільної шкіл.

Виступи дітей були дуже добрі і це свідчить, що серед них ростуть нові таланти. За гарне виконання програми присутні винагородили їх рясними оплесками.

Дуже милою і зворушливою хвилиною Свята було представлення найстаршої з черги мами нашого Відділу п-ні М. Гащак, усіх її дітей, внуків і правнуків, що зійшлися на це Свято. П-ні Івахів в імені членок сердечно привітала її в цей день, побажала багато щастя й радості і вручила їй білу азалію. На закінчення програми подякувала виконавцям за гарно виконані точки, господарському комітетові під проводом п-ні М. Вейлін за смачні страви, а паням А. Гливак, М. Болонці, М. Лаврик, Т. Захарків, П. Рубаш, Хемич і Марусин за подаровані паски й печиво, п-ні Гужві за вишивану подушку на вигравку, що принесла понад 50 дол., учениці Лідії Пастушак за гарно виголошену промову про матір укр. мовою, а М. Коникові за промову англ. мовою, товстмастрів за проведення програми, а присутнім за участь.

Відспіванням гімну закінчено це Свято.

Марія Івахів, голова

ДИТРОЙТ, МИШ.

День Української Жінки

Дня 29. червня 1969 р. 23 Відділ СУА влаштував День Української Жінки в гарному парку недалеко міста. Погода сприяла і тому прибуло поважне число людей. Членки Комітету Підприємств із п-ні П. Боднар на чолі приготували смачний обід. Його відкрила п-ні Є. Кахній, голова Відділу, молитвою. По обіді слідувала програма, якою вона проводила. П-ні Катерина Хом'як виголосила доповідь на тему „Жінка в житті українського народу“. В ній змалювала постаті визначних жінок, закінчивши бл. п. Оленою Залізняк, головою СФУЖО. На її прохання присутні вшанували недавно померлу діячку одноквилинною мовчанкою. Слідували деклямації. Вірші „Наталія Кобринська“ К. Малицької виголосила п-ні Анастасія Королишин, вірш „Наша пісня“ О. Дучимінської виголосила п-ні Дора Сеньків. Членки відспівали гімн СУА.

„О, Україно“, „Ще не вмерла“ й „Не пора“ і на тому закінчено програму.

Наше Свято звеличали своєю присутністю священики о. прелат М. Бохневич, о. В. Яремак і о. Дубицький. Прибула п-ні Анастасія Вокер, містоголова Гол. Управи, п-ні Я. Сена, представниця Окр. Ради СУА та членки Укр. Зол. Хреста.

П-ні К. Хом'як, містоголова нашого Відділу представила гостей і подякувала за участь, а п-ні Є. Кахній, голова, подякувала виконавцям програми. Подяка належить також Комітетові Підприємств та чоловікам наших членок пп. Гардій, Іванець і Квасніцькому, що помагали у підготові.

Після закінчення програми ще довго тривала товариська гутірка при співі народніх пісень.

Анастасія Королишин
пресова референтка

ПОТАКЕТ, Р. АЙ.

Виставка українського народнього і прикладного мистецтва

Старанням 25 Відділу СУА в Потакет, Фовд Айленд, відбулася в днях від 6.—22. червня ц. р. виставка предметів українського народнього мистецтва. Виставка була організована на запрошення місцевого „Слейтер Мілл“ музею, який призначив на цю ціль велику залу, покрити кошти урядження, а головню забезпечення експонатів; деякі з них були більшої вартости.

Експонати можна поділити на три групи: 1. предмети народньої творчости, 2. предмети, що вказують на використання елементів народнього мистецтва до сучасних практичних потреб і декоративних примінь, 3. образи сучасних українських мистців, які своєю тематикою краще унаочнювали український мистецький комплекс. Поодинокі предмети, з яких кожен окремо становить мистецький комплект і дається легко відчувати й розуміти українським обсерватором, можуть не так імпазантно впливати на естетичну уяву різнонаціональних глядачів. Вони бачуть лиш деякі предмети і то у відірванні від українського життя, в якому вони існували, як елементи естетичного та декоративного народнього комплексу. Тому було дуже доцільним влучення вибраних образів наших відомих мистців, які, гармонізуючи з тематикою виставки, давали змогу глядачеві відчу-

ти і зрозуміти світ культури, питомий українській людині.

Для влаштування самої виставки, добору предметів-експонатів, розподілу їх по групах-відділах, запрошено нашого мистецтвознавця, вихованку американського каледжу „Мур Інститют оф Файн Артс“, п-ні Мотрю Головінську, відому у Філядельфії, в Бостоні, а тепер тут, у Провіденсі, Р. Ай. До помочі були пані з Управи Відділу: голова п-ні Таїсса Децик, заступниця п-ні Таня Худолій, секретарка п-ні Таїсса Кузьма, касієрка п-ні Єва Сорока, реф. сусп. опіки пп. Ірина Ключас і Іванна Ганушевська. Ці пані дали до використання свої збірки вишивок, різьби, кераміки, з яких деякі були оригінальні з краю. Звертала увагу багата збірка вишиваних подушок п-ні Марії Чировської. Ми бачили образи з приватних колекцій д-ра Осипа Коропея, д-ра Ключаса, д-ра Ганушевського, д-ра Кузьма і д-ра Головінського. Образи були кисти наших відомих мистців: Козака, Лісовського, Гуцалюка, Чайківського, Мотрі Головінської та графіка Божемського.

Як п-ні Головінська розв'язувала складні мистецько-естетичні проблеми, щоб їх зробити зрозумілими і доступними для уяви неукраїнського й українського глядача, нехай послужить кілька прикладів. Ось бачимо столик, накритий скатертю, вишитою орнаментом, що нагадує стилізовані квіти. На ньому керамічний дзбанок, прекрасний формою і розмальованням, на стіні тарілка, дібрана взором і красками до цього кутка. На стороні на малому столику керамічний трираменний розмальований свічник. Тлом, на стіні образ боярини. Цілість відзеркалює естетику і замочність. Ось народня пара керамічних ляльок виконує життєрадісно народній танок, тлом є образ „Ніч під Івана Купала“. Це, здавалося б, малий естетичний фрагмент, але багатий своїм комплексом одної з незабутніх народньо-обрядових ночей. Ось вишивані килими, розміщені побіч образів, чим взаємно унаочнюють свої естетичні вальори. Дитячий куток із народніми ляльками, прикрасами, книжечками, що притягають увагу дитини, та які дитина все хоче мати. Ось недалеко оригінальний, одержаний з краю, комплектний стрій гуцульського хлопчини. Це лиш зорові фрагменти; по цілому просторому приміщенні пляново тут і там, залежно від декоративної і ми-

стецької доцільності, вишивані подушки, рушники, килими і килимчики, керамічний посуд різного ужиткового призначення, трипільський формою й розмалюванням, кукли-репліки, одягнені в строї різних українських історичних епох і різних суспільних прошарків. Ось репліка розмалюваної української печі, природної величини. Не забулось навіть дитячої коліски. Окремий куток відведено образам із тематикою української церковної архітектури, духом часу припорошених наших дерев'яних церковць Бойківщини та Гуцульщини.

Рецензії і знімки експонатів у місцевій пресі вказують на незвичайний успіх виставки. По обчисленні музею, виставку відвідало 2,329 осіб, цифра небувала на цей час, на що звернула увагу в своєму листі подяки директор музею п-ні Елізабет Джонсон. Окреме зацікавлення все ще виявляють спеціалісти вивчення народних культур.

Вол. Д-к

ПИТТСБУРГ, ПА.

Річні Збори 27 Відділу СУА ім. Ольги Басараб

Дата: 16. лютого 1969 р.

Збори відкрила молитвою п-ні Стефанія Голуб'як, голова, і подала порядок нарад. Перша частина Зборів була присвячена пам'яті жінок-героїнь.

Святочну доповідь у честь жінок-героїнь виголосила п-ні Іванна Старощак. Однохвилинною мовчанкою й відспіванням „Вічна пам'ять“ вшановано їх.

Президія зборів: п-ні Мінодора Полатайко, голова, п-ні Іванна Старощак, секретарка.

По заслуханні звітів Управи Збори уділили їй абсолюторію.

Нова Управа: п-ні Стефанія Голуб'як, голова, п-ні Ольга Мельничук, заступниця, п-ні Іванна Старощак, секретарка, п-ні Марія Купчак, заступниця, п-ні Марія Горошко, касієрка, п-ні Мар'яна Спрігс, заступниця, п-ні Марія Яцишин, фін. секретарка, п-ні Марія Курман, заступниця. Референтками стали — пп. Христіна Олійник і Стефанія Голуб'як сусп. опіки, п-ні Іванна Старощак пресовою, п-ні Ольга Мельничук і п-ні Марта Маланій господарськими.

Збори закінчено молитвою. Новобраній Управі учасниці заспівали

„многая літа“ і побажали якнайкращого успіху.

Іванна Старощак
пресова референтка

РОСФОРД-ТОЛІДО, ОГАЙО

Річні Збори 31 Відділу СУА ім. Олени Завісної

Дата: 22. червня 1969 р.

Президія: п-ні Василишин, голова, пп. Мельник і Закорчемна, члени.

Збори провела п-ні І. Гнатчук, яка відчитала в заступстві секретарки протокол із попередніх зборів, як рівнож подала перегляд праці Відділу від 25. червня 1968 р.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Ширші сходини відбувалися щомісяця. Відділ вислав представницю на Ювілей СФУЖО в Шикаго (п-ні Ірина Гнатчук). Приєднано три нові членки — пп. Салій, Стрільбицьку Тетяну й Іванну.

б) Культ.-освітня й імпрезова: Дня 26. січня влаштовано Просфору. З доходу Відділ вислав 100 дол. на ФКУ, а 10 дол. пожертвував на місцеву церкву. Дня 22. червня 1969 р. відбулося прийняття в **церковній залі з нагоди** посвячення вишивок, що їх подарували Союзнянки. В програмі Надя Василишин і Любка Бобер відспівали кілька пісень і відіграли фортепіанові соля, а п-ні І. Гнатчук відчитала гумореску і кілька дотепів. **Окрім того** Відділ вислав до Централі анкети Різдяних і Великодніх страв.

в) Нар. мистецтво: Членки пп. Василишин, Когут і Закорчемна вишили для церкви прегарні три скатертини. Рушник під Євангеліє з оригінальним хрестом і широким узором вишила п-ні Лагола.

г) Зв'язки: В травні 1969 р. членки брали участь у Міжнар. Фестивалі в Росфорді спільно з Культ.-Освітнім Т-вом у Росфорді.

Контр. Комісія поставила внесок на уділення абсолюторії, що збори одноголосно ухвалили.

Соня Лагола, секретарка

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

Річні збори 44 Відділу СУА ім. Невідомої героїні

Дата: 9. березня 1969 року.

Президія: п-ні Т. Мельничук, представниця Окр. Ради, голова, п-ні С. Гайдарівська, секретарка.

Відчитано протокол із попередніх річних зборів.

Звіт Управи: Голова Відділу звітувала про працю всіх референтур, за виключенням Сусп. Опіки. Про цю ділянку написала звіт референтка п-ні В. Бузань, а через її відсутність прочитала п-ні О. Коровицька.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Членок у Відділі 27. За рік прибуло 3 і вибуло 3. В числі вибувчих — дві старші довголітні членки відійшли з цього світу: бл. п. Анна Чупрун і бл. п. Міліца Федосієва. Ширших сходин відбулося 8. Була вислана делегатка на 15. Конвенцію СУА до Шикаго.

б) Культурно-освітня й імпрезова: В січні був улаштований традиційний Маланчин Вечір, художня частина якого складалася з виступів дітей і молоді. В червні „Чай із приятелями Відділу“, при якому п-ні Г. Царинник, повернувшись з подорожі в Україну, ділилася з присутніми своїми враженнями. У вересні — „Зустріч під дубом“ у садибі членки Відділу п-ні А. Никорович. Там проф. І. Коровицький коротенько розповів про твір підсоветського українського письменника О. Гончаря „Собор“, а присутні при перекусці дискутували на цю тему. Одна з членок Відділу п-ні Л. Дончук є вчителькою в школі українознавства при катедрі св. Володимира.

в) Сусп. опіка: Референтка п-ні В. Бузань відвідала за рік хворих і старших людей у лікарнях, у домах для старших і вдома 46 разів. Кожний раз приходила з маленькими подарунками, на Великдень із традиційними крашанками і вдома спеченими пасочками. Допомогала, разом з іншими членками, при переїзді старших і німецьких людей з одного мешкання на друге, пакувала й розпаковувала речі. Відділ стало опікується „бабусею“ в Німеччині. Членки Відділу брали участь у похоронах померлих членок, помагали влаштовувати поминки. Вислано за рік до Німеччини й Бразилії 7 пакунків. Один (харчовий) пакунок було вислано поворотцям із советської тюрми.

г) Господарська: При імпрезах Відділу найбільше праці припадає на долю господарських референток, хоч усі членки їм допомагають. Після кожних ширших сходин господині частують присутніх чаєм із домашнім печивом, а при цьому все щось „капне“ до каси Відділу.

Контр. Комісія у своєму звіті ствердила, що книжки Відділу в порядку

Дитяча Світличка 47 Відділу СУА в Рочестері:
На світліні вчителька мгр. Анастасія Смеречинська й її помічниця Люба Юрків
Day Center of UNWLA Branch in Rochester, N. Y.

і поставила внесок на уділення абсолюторії, що збори одногосно й ухвалили.

Нова Управа: п-ні Галина Царинник, голова, п-ні О. Коровицька, заступниця й імпрезова референтка, п-ні О. Войтюк, касієрка, пп. Т. Горашенко і Л. Дончук, секретарки. Референтками стали: п-ні Галина Бондаренко організаційною, п-ні С. Гайдарівська культ.-освітньою, п-ні Марія Стратієнко виховною, пп. В. Бузань і Н. Матвієва сусп. опіки, п-ні Лариса Дончук пресовою, пп. З. Капшученко і М. Келлер зв'язків з іншими Відділами.

Контр. Комісія: пп. О. Сердюк, Т. Горашенко і М. Стратієнко.

Після закінчення річних зборів, відбулися коротенькі чергові збори Відділу.

Л. Дончук
 пресова референтка

РОЧЕСТЕР, Н. Й.

Закінчення року в Дитячій Світличці

Українське зорганізоване жіноцтво розуміє важність виховання наших дітей і тому 47 Відділ СУА в Рочестері, Н. Й., уже закінчив п'ятий рік ведення Дитячої Світлички.

В суботу, 21. червня ц. р. зібралися батьки із своїми дітьми, пані з Управи 47 Відділу й запрошені гості в залі Т-ва „Самопоміч“ на врочисте закінчення навчального року в Дитячій Світличці, яка мала цього року 24 дітей.

Учителька мгр. Анастасія Смеречинська перевела з дітьми молитву і пісню до Матері Божої. Дитячі голосочки гомосно просили Мати Божу про кращу долю для нашої поневоленої України. Чи може не бути вислуханою така молитва зі щирих дитячих сердець?

Опісля мгр. Смеречинська почала розказувати казочку п. н. „Ми“. Це був перегляд навчання кожної суботи за цілий рік. І перед нашими очима переходили образки, які діти самі малювали під час навчання. Були там квіти, овочі, дерева, що зображували осінь і зиму, ціла серія Різдвяних мотивів, як ялинка, королі, ангели, колядники, та чудові великодні писанки. До кожного образочка діти робили свої завваги і, на диво, як багато пам'ятали. Буква „У“ глибоко закорінилася в їхніх головках, бо ж нею починаються слова Україна, українці, український і т. д. Разом із буквою „У“ є сильно пов'язаний синьо-жовтий прапор. Коли п-ні Смеречинська показала портрет Тараса Шевченка, діти гомосно продеклямували „Учітеся, брати мої...“.

На стіні висіли строї курочки, пєсика й інші, що пригадували дітям їхній попис на Святі Матері і вони відспівали пісеньки, відповідні до кожного строю.

Це коротеньке повторення справді показало величезний вклад фахової праці мгр. Анастасії Смеречинської впродовж цілого року та її віддану любов до наших найменших. Не хо-

ділося вірити, що за три години тижнево можна стільки навчити таких маленьких дітей.

Голова 47 Відділу п-ні Марія Крамарчук щиро подякувала мгр. Смеречинській за її працю, як теж молоденькій Любці Юрків, що вже кілька років помагає в Світличці. Опісля роздала дітям гарно розмальовані свідоцтва із золотими зірками, а діти, що вже переходять до нормальної школи, дістали по чотири зірки. Присутній директор Рідної Школи при місцевому Відділі УККА, д-р Степан Чорний висловив признання 47 Відділові, а п-ні Смеречинській зокрема за її жертвенну працю і закликав батьків не чекати, а дальше посилати дітей до Школи Українознавства. Пан Білан дякував від батьків, а п. Якимишин від дідунів.

Тільки ті пані, що дижурують кожної суботи в Світличці, знають, скільки праці вкладається у ведення Дитячої Світлички. Нераз жаль, що батьки так мало цікавляться тим, що роблять їхні діти в Світличці і тому п-ні Смеречинська у своєму слові до дітей, а опісля до батьків просила їх брати живішу участь у Світличці і заохочувати інших посилати своїх дітей.

Скромною перекусною, яку зладили пані з Управи 47 Відділу, закінчено навчальний рік у Дитячій Світличці. Діти розійшлися, несучи з собою повну течку образочків — свою працю впродовж цілого року.

Ірина Руснак, секретарка

Управа 55 Відділу СУА в Лос Анджелесі:

Сидять зліва на право: пп. Левицька, М. Пальчук, А. Винницька, І. Солук, А. Жук. — Стоять ліва на право: пп. М. Васильків, С. Васильків, Я. Стойко, М. Бучинська, С. Аврам, Л. Палашевська, С. Шашкевич, І. Шашкевич.

Board of UNWLA Branch 55 in Los Angeles, Calif.

ЛОС АНДЖЕЛЕС, КАЛІФ.

Річні Збори 55 Відділу СУА

Дата: 21. червня 1969 р.

Збори відкрила голова п-ні Іванна Солук.

Президія: п-ні Наталя Березовська, голова, п-ні Оля Муць, секретарка.

Звіти зложили: п-ні І. Солук — голова, п-ні С. Аврам — секретарка, п-ні І. Полотнянка — касієрка, п-ні М. Бучинська — культ.-освітня, п-ні В. Білинська — сусп. опіки, п-ні М. Пальчук — господарська, п-ні Л. Палашевська — пресова.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ відбув чотири ширші сходи з відповідними доповідями та 6 сходни Управи.

б) Культурно-освітня й імпрезова: Відділ улаштував зустріч Кардинала Сліпого з молоддю з відповідною програмою. Влаштовано також Миколаївський Вечір для дітвори з виставою, Святочні Сходи в честь героїнь та весняний пікнік.

в) Сусп. опіка: Відділ зібрав дар для місцевого хворого, як теж членки відвідували хворих по шпиталях, та подбали про квіти на могилу тих, що відійшли.

г) Господарська та фінансова: Відділ підготував вечерю для духовенства і гостей у часі відвідин Кардинала Сліпого, як також зібрав на Дар любови для Кардинала і на університет у Римі. Відділ пожертвував на іко-

ностас до катол. церкви. Влаштовано продаж печива.

Іменем Контр. Комісії п-ні А. Прокіпович поставила внесок уділити абсолюторію уступаючій Управі. Внесок прийнято.

Нова Управа: п-ні Оля Муць — голова, п-ні Люба Палашевська — заступниця, п-ні Іванка Солук — секретарка, п-ні Ірина Полотнянка — касієрка, референтки: п-ні Марічка Бучинська — культ.-освітня, п-ні Марія Гац — організаційна, п-ні Анна Прокіпович — сусп. опіки, п-ні Анна Жук і п-ні Марія Пальчук — господарські.

Контр. Комісія: п-ні Варвара Білинська і п-ні Катруся Брікнер.

Збори закрила предсідниця молитвою.

Оля Муць, секр. Заг. Зборів

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН.

Весняний Вечір Градуантів

З ініціативи п-ні Р. Яхницької, голови 66 Відділу СУА, влаштовано 24. травня 1969 р. Баль Градуантів. Були присутні, як гості, наші духовники — о. прелат Стах, парох укр. катол. церкви, й о. І. Іляшенко, парох УАПЦ. Заля при укр. катол. церкви була цікаво градуантами прибрано — Юрко Лодинський розмалював її весняними сюжетами. Градуантів і гостей привітав д-р І. Кізик і сказав до градуантів батьківське слово. Його вказівка-

ми були: 1. Тверда і непохитна віра в Бога, 2. Знання, здобуте працею в студіях, 3. Характер. Опісля представив почесний комітет, до якого ввійшли пп. Ростислава Яхницька, голова, І. Мандич, культ.-освітня референтка, М. Гижка, почесний гість, проф. І. Телюк, голова Рідної Школи при церкві св. Михаїла, І. Заворотний, голова Рідної Школи ім. Митрополита Андрея Шептицького.

Настала хвилина привітання. До пань із почесного Комітету, що були угруповані в одному місці залі, підходили врочистим кроком 18 пар градуанток з їх товаришами. Пара за парою вклонялась почесному комітетові й отримувала символічний корсаж. Це проходило в напруженій увазі при загальному захопленні. В очах молоді ясніли зірочки радості у супроводі спалахів фотоапаратів. При добірній оркестрі розпочалась забава. До лагідних тонів вальса протанцювали батьки зі своїми дочками, а матері з синами. Батьки сяяли з вдовolenня, бо ж багато труднощів треба було перебороти, щоб дожити цієї хвилини. Не обійшлося і без нашої темпераментної коломийки, яку вміють танцювати всі учні школи Василя Гіни.

Провід Вечора подбав і про буфет. При ньому підкріплювалась молодь і старші.

Цей елегантний, веселий і сердечний Вечір закінчила п-ні Яхницька подякою всім, а молоді відкрила браму словами: „Любі наші! Ідіть у життя сміло, поширюйте правду про Україну та зберігайте її добре ім'я!“

Якось так зложилось, що того самого вечора йшла прем'єра опери „Анна Ярославна“ в Нью Йорку і багато осіб поїхало туди. Та це не відбулося на нашому Вечорі. Грошовий дар нашого Відділу, що його вже втретє висилаємо з тієї нагоди на Укр. Катол. Університет у Римі, досягнув знов 1,100 дол. Правда, до нього дечого не доставало. Але місцеві жертвенні патріоти В. і П. Витвицькі вручили Відділові бракуючих 100 дол. Слава нашій українській громаді!

Олена Сологуб-Хромовська
пресова референтка

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

Річні збори 90 Відділу СУА ім. Олени Степанів

Дата: 21. січня 1969 р.

Збори відкрила голова Відділу п-ні

66 Відділ СВА у Нью-Гейвені влаштував Баль Градуанток
UNWLA Branch 66 in New Haven, Conn. has given a Graduate Ball

Тося Мельничук, вітаючи голову Окр. Ради СВА п-ні Лідію Дяченко.

Зборами керувала президія в складі: інж. Лідія Дяченко, як голова й п-ні Люба Процик, як секретар.

Протокол із попередніх Зборів відчитала п-ні Н. Слободян.

Звіти Управи склали: голова, секретарка, касієрка і референтки: сусп. опіки, господарська, імпрезова, культурно-освітня, мистецька, пресова, організаційна та голова Лялькового Театру.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ налічує 30 членок. Відбуто сім ширших сходин і шість сходин Управи. Відділ брав участь у підготові до приїзду Верховного Архиепископа Його Еміненції Кардинала Йосифа Сліпого.

б) Культ.-освітня й імпрезова: На сходинах Відділу виголошено сім доповідей. Відбуто прогулянку до Музею Народної Творчости в Нью-Йорку. Висвітлено фільм із подорожі по Україні (п-ство Н. й І. Даниленки). В травні 1969 р. д-р Богдан Цимбалістий виголосив доповідь на тему: „Українська молодь під видом двох культур“. Улаштовано курс писання писанок, що його перевела п-ні Ірина Мадай. У вересні Відділ улаштував пікнік у городі п-ства Лучанків. Зорганізовано Базар із вишивок, кераміки та мистецьких картин. Улаштовано новорічну забаву, яка ввійшла вже в традицію нашого Відділу.

в) Виховна: Відділ закупив для Лялькового Театру звукозаписувач. Поставив п'єсу „Свят-вечірка в Укра-

їні“ у Вілмінгтоні та в дитячій Світлиці 43 Відділу СВА. Тепер Управа Лялькового Театру приготує під керівництвом голови п-ні Д. Шуст „Червону Шапочку“.

г) Суспільна опіка: Вислано пачки до Польщі та передано пачки для вбогої родини в ЗСА.

г) Фінансова: У звітному році було 1,524.85 дол. приходу й 1,280.93 дол. розходу. Стан каси на січень 1969 р. вносить 780.65 дол.

д) Пресова референтура: Своєчасно повідомляла українську пресу про імпрези 90 Відділу СВА.

е) Господарська: Приготувляла та організувала солодке печиво на сходини та відповідала за буфети під час імпрез.

У своєму слові предсідниця ствердила, що 90 Відділ СВА виконує всі накладені на нього обовязки.

Контр. Комісія поставила внесок на уділення абсолюторії, а Збори одногослосно схвалили.

Нова Управа: п-ні Тося Мельничук, голова, п-ні Надія Лучанко, заступниця, п-ні Надія Слободян, писар, п-ні Леся Мацьків, касієрка. Референтка- (Докінчення на обг.)

Із Виставки 98 Відділу СВА у Філадельфії:

Сидять зліва на право: пп. Стефанія Зиблікевич, Стефанія Лезняк, Оріся Гевка, Ірина Скульська, Таня О'Ніл. — Стоять зліва на право: пп. Катерина Сенік, Христина Перфещька, члени Клубу Слявістів, Катерина Пекляк, Богданна Палевич, Марта Куденко.

UNWLA Branch 98 in Philadelphia, Pa. arranged an exhibit of Ukrainian folk art in LaSalle College

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

НЮАРК, Н. ДЖ.

Ділимося сумною вісткою з членством СУА, що 6. липня ц. р. відійшла у вічність по довгій і важкій недузї наша довголітня членка бл. п. **Олена Кононенко**. Народилась у 1889 р. у Харкові, там же здобула свою

Бл. п. Олена Кононенко

Late Olena Kononenko, member of UNWLA Branch in Newark, N. J.

загальну і професійну освіту. Олена Трофимовська - Кононенко була однією з перших студенток, що вписались на правничі студії і закінчила їх. У 1917 р. вона була вписана в список помічників присяжних повірених (адвокатів) Харківської судової округи. Рівночасно була асистентом Харківського Торговельного Інституту, де вела практичні заняття з кооперації. Хвиля революції виврала її з цього русла, бо молода правничка з'ясувала собі, що в советській дійсності адвокатська професія не є свобідна. Стала працювати в кооперації, як інструктор і ревізор, а згодом перейняла працю плановика, спершу в Ак. Т-ві Електрифікації Харкова, а пізніш в укр. відділі Енергострою. Коротко працювала, як статистик народньо-господарського обліку.

У ЮВІЛЕЙНОМУ ЗМАГУ

Вже проминула більша частина ювілейного року. Ми дуже вдоволені відгуком нашого 25-ліття, що його знайшов журнал у своїх читачок. Та їх прихильність буде виставлена на пробу. Бо ухвалою Річних Зборів Гол. Управи ми приневолені піднести передплату нашого журналу з 5 до 6 дол. у 1970 році.

Про таку підвишку вже говорилось і її можна було сподіватись. Кошти видання збільшилися, поштова оплата подорожіла. Лиш цією konieczністю ми приневолені до підвищення передплати. Про це вже тепер повідомляємо всіх. Хто вирівняв належність у біжучому році, того обов'язує ще давня ставка.

Приєднали передплатниць в останньому часі:

Марія Брикович, Монтреал	1	Розалія Полче, Нью Йорк (72 В.)	1
Леся Фотій, Саскатун	1	Галина Пісецька, Балтимор (59 В.)	2
Іванна Городиська, Шикаго (22 В.)	1	Михайлина Ставнича, Клівленд	
Олена Яворівська, Ошава	1	(33 Відд.)	4
Марія Луцька, Філядельфія (43 В.)	1	Параскева Василева, Дітройт	1

АДМІНІСТРАЦІЯ Н. Ж.

Олена Кононенко була одружена з проф. Костем Кононенком, відомим українським економістом. У 1943 р. подружжя виїхало на еміграцію з сином Олегом. Проживаючи у Мюнхені Олена Кононенко включилася у працю Об'єднання Українських Жінок і якийсь час очолювала делегатуру Мюнхен-місто. Прибувши до ЗСА в 1951 р. Олена Кононенко відновила своє членство в жіночій організації. Вона вступила до нашого Відділу і живо цікавилась його працею. Живучи поза Ньюарком не могла брати в ній активної участі, але бувала на наших імпрезах і дружньо ставилась до всіх наших починів. Коли згодом увійшла до Управи СФУЖО, як економічна референтка, то проводила опитування на терені нашого Відділу.

В останньому році вже була знеможена недугою, але все про нас пам'ятала. Членки Управи відвідували її в піклувальному домі і підтримували своєю увагою. Подивлялися, як мужньо переносила вона свідомість близького кінця і свої терпіння.

На панахиді, що її відслужено в Бунтоні 8. липня явилась більша кількість членок, щоб Покійну попросити. У похороні 9. липня взяли участь д-р Наталя Пазуняк, секретарка СФУЖО і ред. Лідія Бурачинська. Прибула також п-ні Дарія Каранович, голова Укр. Муз. Інституту з чоловіком. П-ні Бурачинська прощала Покійну від організованого жіноцтва теплим словом.

Покійна залишила у смутку си-

на, невістку і двоє внуків, з яких Наталку Кононенко-Мойн, докторантку Гарварського університету вона особливо любила.

Наш Відділ, як і все наше членство, боляче відчуло цю велику втрату.

Управа 28 Відділу СУА

НАШЕ ПОБАЖАННЯ

З нагоди 60-ліття подружжя Всечеснішого о. каноніка Євгена Цегельського та його дружини Ярослави, членки СУА, бажаємо многих літ, здоров'я та щедрого Божого благословення. З тієї нагоди складаємо 10 дол. на Фонд Бабусі.

33 Відділ СУА ім. Лесі Українки в Клівленді

НАШЕ СПІВЧУТТЯ

Дня 8. серпня ц. р. відійшов у вічність адвокат Василь Кузьма, чоловік п-ні Катерини Кузьми, членки 28 Відділу СУА в Ньюарку. Дня 10. серпня у похоронному заведенні. Литвинів о. Міньо з укр. катол. церкви і чоловічий хор під проводом п. Добоша відправили панахиду, а п. Цяпка попросив Покійного від укр. громадян. Приявні Союзняки, бажаючи засвідчити родині своє глибоке співчуття, провели збірку в часі похорону, що її п-ні Кузьма призначила на пресо-вий фонд Нашого Життя. Оцим складаємо дружині й родині вирази нашого глибокого співчуття, а Покійному нехай буде легкою американська земля!

Анна Настюк, Юніон, Н. Дж.

Голодному тілу хліб, а спрагненій душі книжку.

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

ДВАДЦЯТЬПЕРШИЙ РІК ВИДАННЯ

ЧИСЛО ВОСЬМЕ

НОВА КАТАСТРОФА

„Цілий червень у нас падав дощ і нічого не можна було робити. А потім вода залляла весь город і ввійшла до хати на 80 см. Ми втекли на стрих і сиділи там півтора дня, поки вода не зійшла. А корову ми перегнали до сестри, бо там трохи вище. Тепер коло хати ніщо не лишилося, все один намул...“

Отакі відомості приходять в листах із Зах. України. Тут вістка про те, що знищило хату, там що залляло присадибну ділянку і затопило домашніх тварин. Великі шкоди пороблено в мостах, дорогах, а навіть в електрифікації сіл.

Це стихійне нещастя вказує на невпорядковані умовини водного і лісного господарства країни. Регуляція Дністра і його допливів не має належного піклування з боку покликаних чинників. Безпощадне нищення Карпатських лісів — це ще одна причина, що сприяє примхам водної стихії.

В нормальних умовах поведнани могли б рахувати на якусь громадську або державну допомогову акцію. Та й втрата засіву чи городини не представляє такої непоправної шкоди. Але всі ми свідомі, що населення УРСР в великій мірі полягає на своїх присадибних городах, як на джерелі свого прохарчування. Знаємо також, що винагорода робітника у колгоспі залежить у великій мірі від його збору. Отже повинь не тільки спричинила велику матеріальну шкоду, але й висунула перед населення марево голоду.

Це велике нещастя потрясає нашим сумлінням у вільному світі. Ми зобов'язані негайно зареагувати на цю велику потребу — не тільки матеріальною допомогою (а її напевне кожен дасть своїм близьким), але й заходами для то-

Благословенний лет

Кожна подія, дрібна чи епохальна має різні аспекти. Від індивідуальності людини залежить — котрий аспект речі вона сприйме. Серед повені подій трапилась одна, що без винятку всі людські умови заповонила. Людина перейшла новітній Рубікон — ступила своєю ногою в майбутню епоху міжпланетарних зв'язків. І цю подію, як і всі інші, людство прийняло чи й сприймає в її многих аспектах.

В обличчі цієї події і ваги її та впливу на майбутнє — з певністю й українська людина прогляне своє ество, свідомо чи підсвідомо аналізуючи свою істоту. Тому, що не може застигнути людська думка в мутно-пустих водах стабілізації, не може зупинитись корабель людської творчої мислі на місці — а болюче почуття, що якийсь феномен, наче іржа проїдає нас, нищить якість людини — зроджує внутрішній імператив: перегорнути нову сторінку книги життя нації — вписати в неї нову, а може предковичну, та по новому сприйняту й скристалізовану універсальну правду, ту правду, за якою від віків тужить геній української істоти, правду, що була провідною зорею для Шевченка, що манила магнетом, притягала творчі істоти Франка, Лесі Українки, що жевріє мов земля обітована в творчості молодих умів України.

го, щоб ця стихійна катастрофа і її наслідки стали відомі в західному світі..

Над цим уже почала працювати Управа СФУЖО. Найперше треба зібрати відомості про засяг повені, її силу та шкоди, що вона заподіяла. Це потрібна документація для кожної акції в тій справі.

Ідеалістична філософія признає не лиш людині — індивідуалові, але й нації певні метафізичні якості — бути речником певної місії, об'явленій їй у її дусі Богом. Свідомість існування такої місії в українській нації жевріє від давна, лише проблизки тієї свідомості не часті — прикриті полудою дрібних злободенних турбот і бід, або й важких іззовні нанесених катаклізмів, вони нвкнють приховані від людського зору.

Пророчі слова Шевченка із містерії про „Великий Льох“, а чи навіть в підсвідомості зроджене відчуття цієї правди в „Книзі биття українського народу“ Кирило-Методіївських братчиків — це проблизки її. Ідеалістична істота української природи повинна б підказати нам, що та місія — не скінчена, що, може саме тепер на порозі нової епохи, треба відродити цей дух правди, скинути полуду віків, очистити її від іржі. Нехай же українська жінка насторожить своє ество на новий ритм епохи! Нехай на шляху людства до відкриття людиною космосу знайде Україна своє місце, місце якого неспроможні знайти інші нації з іншою провідною ідеологічною настановою. Нехай буде для нас оцей крок зроблений у космос — джерелом нового пізнання Божої волі, мудрости, тих бажаних інтенцій і задумів, що незрушно живуть у дусі нації. Наша місія еднає у собі елементи сприйняття людської думки Заходу і паростки духовности Сходу. То ж зупинімся на думці, що „екс оріенте лукс“, і зясуймо собі близькі і нам духово слова індуської мудрости: „Як далеко не сягав би мій зір — Ти Господи, усе переді мною, тому

НАШЕ ЩИРЕ ПРИВІТАННЯ

Дня 24. травня 1969 р. відбулася в Нью Йорку небуденна громадська зустріч: місцева громада вшанувала 90-ліття визначної жінки — Марії Варфоломіївни Лівницької. Зійшлися представники організацій і близькі друзі, щоб привітати в цей день людину, що стала свідком цілої епохи нашого Відродження.

Походила з Бердичева, середню й вищу освіту придбала в Києві. Належала до гуртка революційної української молоді, що працював конспіративно, а рівночасно була членом Жіночої Громади, першої української жіночої організації в Києві. Одружившись з Андрієм Лівницьким, подружжя продовжувало свою політично-освіdomну працю спільно. Проживаючи спершу в Лубнях, а потім у Каневі — Андрій і Марія Лівницькі були постійно наражені на переслідування з боку поліції, а в 1909 р. суджені у великому процесі. Революція 1917 р. відкрила перед ними перспективу будівництва української державности, але вже скоро потім довелося йти на вигнання. І впродовж довгих літ Марія Варфоломіївна гідно йшла цим шляхом. Вона була опорою своєму чоловікові в його обов'язку Президента Укр. Нар. Республіки, доброю матір'ю і бабунею своїм дітям і внучці. Довгі роки очолювала Союз Українок-Емігранток, що мав свій осідок у Варшаві.

Тепер Марія Варфоломіївна проживає у дочки в ЗСА. Незабаром вийдуть друком спогади її цілого життя, що кинуть жмут світла на цей бурхливий відтинок нашої історії. Разом з українською громадою — українське зорганізоване жіноцтво шле їй щире привітання і глибокий поклін.

Той живе, не тужить, хто з книгою дружить.

Без рідної книги, нація невольник інших народів.

(„Новий Шлях“, ч. 40)

що небеса й обилля сузір — свічадо Твоє.“

І наш роздум хочеться закінчити молитвою з давнього Орієнту, таку близьку для духа „Аполло 11“: „... Із темниці виведи нас у вічне сяйво дня . . . Із смерті виведи нас у безсмертя.“

Н. П.

ВІДБУЛАСЯ XXII КРАЙОВА КОНФЕРЕНЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНОК КАНАДИ

У днях 27—30 червня 1969 р. відбулася спільно із З'їздом УНО в домах УНО у Вінніпегу і Ст. Бонифас, 22-го Крайова Конференція Організації Українок Канади ім. Ольги Басараб, при співучасті делегаток і членок-гостей із цілої Канади, від Ванкуверу до Монтреалу включно.

Конференцією ділово проводила Президія в складі: Анна Вах (Вінніпег) — голова, Софія Климкович (Едмонтон) — заступниця, Галина Рослицька (Вінніпег), Ольга Басса (Монтреал) і Олександра Костик (Гемилтон) — секретарки.

У програмі Крайової Конференції, крім ділових справ, були обговорені важливі проблеми і винесені відповідні резолюції. Головну увагу звернено на скріплення і поширення Організації молодим членством і пристосування форм праці до нових вимог часу. Під час Конференції Відділи ОУК Вінніпегу і Ст. Бонифас дружньо гостили учасниць Крайової Конференції ОУК і учасників 23-го Крайового З'їзду УНО.

До нової Центральної Управи, якої осідок залишається надалі в Торонто, ввійшли: Стефанія Савчук — голова, Ганна Мазуренко — перша заступниця, Анна Вах — друга заступниця, Софія Климкович — третя заступниця, Ярослава Зорич — секретарка, Надія Воробець — англомовна секретарка, Марія Дунець — касирка, Юлія Яворська, Софія Проців, Тетяна Грай, Надія Остапчук і Віра Баніт — членки ЦУ ОУК; Організаційно-плянувальна Комісія: Любомира Чайковська — голова, Галина Рослицька і Лідія Калинюк — членки; Культурно-освітня Реперентура: Ольга Заяць (Ванкувер) і Наталя Данилів; Допомогова Реперентура Українського Золотого Хреста: Анна Курилів і Михайлина Процик; редакторка „Жіночого Світу“ — Стефанія Бубнюк; представниці до Централі Комітету Українок Канади (назначені ЦУ в жовтні 1968): Любомира Чайковська, Євгенія Ситник, Анна Вах і Йосифина Климків; Контр. Комісія: Ольга Заяць (Торонто) — голова, Лідія Лелик, Анна Михаловська, Марія Калимін і Леся Каптії — члени.

С. Б.

Десятий Літературний Конкурс СФУЖО

Десятий Літературний Конкурс СФУЖО, проголошений Світовою Федерацією Українських Жіночих Організацій і уфундований Марусею Бек, радною міста Дітройту, що мав за тему літературний етюд, закінчився постановою Літературного Жюрі на засіданні 21. червня 1969 р.

Літературне Жюрі у складі — Уляна Любович, Іван Смолій і Леся Храплива — розглянули твори 28 авторок і признали нагороди й відзначення, як слідує:

Перша нагорода у висоті 100 дол. за етюд „Дівчур“, якого авторкою по відкритті коверти виявилась МАРТА ЧИЖ із Монтреалу.

Другу рівнорядну нагороду у висоті 100 дол. поділено між двох учасниць. Половина нагороди за етюд „Гори“ припала авторці, якою по відкритті коверти виявилась ОЛЬГА ЛИТВИН з Австралії, а друга половина за етюд „Відхід“ авторці, якою виявилась МАРІЯ СТРУТИНСЬКА з Філядельфії.

Окрім того Літературне Жюрі відзначило ще кілька етюдів, що заслуговують на увагу:

ТЕТЯНА ГРИНЮК, Франція, „Одарка“

АННА МАКСИМОВИЧ, Філядельфія, „Материнство“

НІНА МИХАЛЕВИЧ, Ст. Пол, „Субота“

Жюрі ствердило, що окрім етюдів наспіли ще цінні твори, які заслуговують на признання, але через відмінність літературного жанру, не можна їх було взяти до уваги. Це є:

12354 „Буря“, гумореска

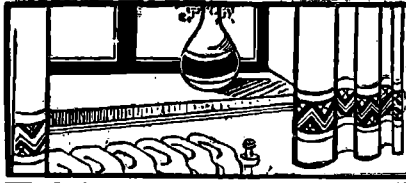
Блянка „Четвертий до бриджа“, оповідання

Л. Антимович „Український етюд про любов“, оповідання.

УЛЯНА ЛЮБОВИЧ

ІВАН СМОЛІЙ

ЛЕСЯ ХРАПЛИВА

У НАШІЙ ХАТІ

СПРОБУЙТЕ!

Наша Госп. Комісія у складі — пп. Ірина Кашубинська, Тамара Крижанівська і Марія Яремко — старається притягнути нових людей до постачання приписів. Отже намовила до того нашу незрівнана Олену Бенцаль-Карп'як. Знаємо її зі сцени, як талановиту акторку. Але вона також зразкова господиня, що вміє вичарувати обід чи прийняття. Подаємо зразок стравопису її укладу:

Скора юшка зі шпінату
Курятина з рижом
Салатка зі стручкової фасолі
Печерички або кіхлики

Скора юшка зі шпінату
(замість юшки з кваску)

Потрібно:

- 1 пачка мороженого шпінату
- 2 горнятка окропу
- ½ ложечки солі
- ½ горнятка рижу

Навар:

- 4½ горнятка води
- 2 кубики бульйону з м'яса або городини
- 2 ложечки сухої цибулевої юшки
- 2 ложечки сметани

Шпінат зварити в 2 горнятках окропу зі сіллю. У другій посудині розварити в кип'ячій воді кубики бульйону і суху цибулеву юшку. Окремо зварити риж у горнятку окропу з ½ ложечки солі або так, як каже припис на опакуванні. Зварені шпінат і риж отримати з наваром і заправити сметаною. Це значить — сметану добре розмішати в горнятку, додати кілька разів по 2-3 ложки гарячого навару, постійно мішаючи. Потім влити це до всієї юшки. Добре замішати, щоб усі складники получились і вже не заварювати.

Замість рижу можна зварити в наварі одну середню, дрібно порізану картоплину, а при поданні дати на тарілку пів круто звареного яйця, покроєного на частинки.

Якщо хтось любить юшку більш квасну, може досмакувати її цитриновим соком. Із цієї кількості вийде 4-5 порцій.

Курятина з рижом

Потрібно:

- 1 курка для печення або смаження (около 3 ф) або стільки окремих частин після вподоби
- 1½ горнятка рижу
- ½ торбинки сухої цибулевої юшки
- 1 бляшанка грибової юшки
- 1 бляшанка курячої юшки з рижом
- ½ бляшанки холодної води
- 1 бляшанка (4 унц.) краєних печеричок
- 2-3 ложки товщу (масло, маргарина, кріско або олія)
- ½ ложечки солі

Курку покроїти на кусники, відділивши крильця від грудей а литки від стегон. Вимити добре під біжучою водою, висушити паперовим рушником, посолити з усіх боків (але небагато, бо юшки солоні) і залишити. Риж виполокати на ситку, щоб добре стекла вода, а тоді переложити його найкраще до скляної посудини. Окремо розпустити суху цибулеву юшку холодною водою (½ бляшанки), додати курячу юшку з рижом, добре змішати разом, додати грибову юшку і знов усе вимішати, щоб не було грудок. Вилляти мішанину юшок до рижу, додати відціджені печерички, вимішати добре разом і залишити, щоб риж втягнув у себе рідину. У міжчасі кусники курки обсмажити на гарячому товщі на золотий кольор з усіх боків. Готові кусники уложити на верх рижу так, щоб його закрили. Тоді накрити посудину скляною покриткою, а коли такої немає, тоді щільно прикрити срібним папером. Пекти в вигрітій печі при 350 ст. одну годину. По пів години печення обнизити температуру до 300 ст. Спробувати вилкою м'ясо і риж, чи готове. Із тієї кількості

вийде 4-6 порцій. Подавати на стіл у тій самій посудині або гарно вилжити на полумисок.

Салатка зі стручкової фасолі

Потрібно:

- 1 бляшанка (8 унц.) зеленої стручкової фасолі кусниками
- 1 бляшанка (8 унц.) жовтої стручкової фасолі кусниками
- 1 бляшанка (4 унц.) краєних печерич
- 1 цибулина середня або 2 малі
- ½ горнятка італійської заправки до салат
- 1 ложка оцту і ½ ложечки солі перець, коли хто любить

Фасолю і печеричі відцідити на ситко і вилжити до миски. На верх дати цибулю, покраяну в тонкі кружальця, що їх треба гарно розділити на окремі колісцятка. Все покрити оцтом, посолити й поперчити, легко вимішати. Додати італійську заправку і знов вимішати, найкраще дерев'яною ложкою і вилкою до салат. Поставити на 12 годин до холодильника, прикривши щільно пластиком. Перед виданням спробувати, чи не треба чого додати для смаку, вилжити на салатницю і прибрати зверху гарно кружальцями цибулі. З того вийде 4-5 порцій.

Печерички або кіхлики

Потрібно:

- 4 яйця
- 3 ложечки цукру
- дрібка солі
- ½ горнятка олії (оливи)
- ¼ горнятка холодної води
- 1 горнятко просіяного борошна (муки)

Яйця розбити з цукром у мішалі, аж збілюють. Дальше лляти потрохи воду й олію і вбивати постійно. А на кінець при зменшеній скорості змішати потрохи, додаючи борошно і сіль. Терти ще 15 хвилин.

Взяти три форми для бабок (кап кейк) по 12 заглибин кожна і добре вимастити олією. Налити масу по одній ложці в кожную

Користаймо з досвіду

ЧОМУ НІС І ОБЛИЧЧЯ ЧЕРВОНІЮТЬ?

Думка, що червоний ніс — обов'язково наслідок надуживання алкогольних напоїв, неправильна. Це захворювання пов'язане з судинними розладами. Їх можуть викликати різні причини: себорея (збільшене виділення сальних залоз), шлункові захворювання (хронічні закрепи, знижена кислотність шлункового соку), хвороби печінки, жовчевого міхура, залоз внутрішньої секреції, судинно-серцевої системи, а також наявність глистів і хронічні захворювання горішніх дихальних шляхів, хронічна нежить.

Викликають почервоніння носа й появу червоних вугрів також зовнішні чинники — спека або холод, вітер або сонце.

Треба стежити за нормальною діяльністю кишок, відмовитися від гострих і дуже гарячих страв, гарячого чаю, кави, а також від уживання алкогольних напоїв. Слід уникати всього того, що викликає розширення кровоносних судин і приплив крові до шкіри обличчя: тривале перебування на сонці, вітрі, холоді, перегрів обличчя біля плити, вмивання холодною водою, енергійного втирання кремів. Шкіру, що піддається почервонінню, не слід подразнювати. Якщо вмивання водою подразнює шкіру, то корисно протирати її молочком, відповідним кремом чи іншими косметичними засобами, а їх є багато на ринку.

Можемо порадити такий розчин: 40% кольтонської води, 40% столового оцту, 20% двопроцентної борної води.

Рівнож під пудру вживати креми,

заглибину. Все разом всунути рівночасно до печі, нагрітої на 400 ст. Пекти при 375 ст. впродовж 20 хвилин, тоді обнизити до 350 ст. і пекти ще 5 хвилин. Тісточка готова, коли серединка не є м'яка. Годяться до чаю.

Коли хто любить, може виповнити югуртом із садовиною або довільною начинкою. Вийде 36 тісточок, немов шапочки печеричок.

що частинно захищають від вітру, холоду, сонця.

В спеку треба носити капелюх із крисами і парасольку. Якщо ці засоби не допомагають, то почервоніння й угри можна позбутися в косметичному закладі за допомогою діатермії та кріотерапії (лікування холодом). Але з цим треба йти до лікаря, бо, як сказано вище, причиною почервоніння обличчя й носа можуть бути внутрішні захворювання, і їх треба в першу чергу лікувати.

Косметичка

Порадник із городництва

ПРО ГОРОДИНУ Й САДОВИНУ

Недавно тому ми придбали хату з городом і щоб його використати, ми засіяли і засадили городину. Але чомусь шпінат, салата, капуста — все виростило у стовп. Картопля, хоч зародила, але майже всю поїли слимаки. А ми не хотіли вживати хемічних протизасобів, бо й так маємо їх подостатком у різних харчах.

Маємо грушу, що родить дуже добрі грушки, але їх мало, всього 10 до 15. Дерево сильно розрослося, листя густе й буйне і заступає все сонце в городі.

Порадьте, як нам даліше плекати городину, щоб не було такого висліду, і як припинити грушу в рості, щоб родила більше грушок?

Читачка з Англії

Городина виростає у стовп через одностороннє перегноєння ґрунту азотними навозами.

Слимаки — це напасливі шкідники всіх городових рослин. Прилазять уночі з сусідніх травників і з'їдають усе. Боротьба з ними можлива лиш при допомозі хемічних препаратів. Їх можна придбати в городничих крамницях, спосіб ужиття на опакуванні.

У справі груші трудно подати пораду. Треба знати, яка це відміна, на якій підкладці щеплена та чи проведено обтинання в січні-березні. Чи в час оприскання її проти шкідників?

До нормального зав'язування плодів у груш конечно запилення однієї

відмінні пилком другої. Не всі відміни є добрими запилювачами. Родючість груш залежить від ґрунту, угноєння й обтинання.

Неродючість у цьому році може настати через весняні приморозки. Багато дерев стратило свої плоди, навіть по зав'язанні.

Роман Коцик

Куховарські назви

На букву П

Підспідок, спідка — спідня скоринка хліба.

Підуст, підуста — риба з роду коропових.

Пікулі — (Pickles) мариновані дрібні огірки.

Піна, шум. Збити білки на шум.

Пінна, финнік — горілка.

Петит форс (Petit Fours, фр.) — дуже дрібне, прикрашене печиво різної форми.

Пізи — учиняні гречані галушки, помащені олією з часником.

Пітель — густе сито у млині, на яке пересівають змелене борошно. Питлювати, питльоване борошно, питльований хліб.

Піхати, піхати — товкти. Упихана пшениця для куті.

Пігва, сад., див. айва.

Пізанські води — мінеральні води, знані в старовину. Назва від міста Пізи.

Пікантий — гострий на смак, запашний.

Пікнік — товариська прогулька з прийняттям просто неба.

Пілав, пилав, плов — східня національна страва з рижу й овечини.

Пільзенське пиво — від м. Пільзна в Чехії.

Пімент — запашний перець (Allspice, Pimento). Недостиглі висушені плоди з дерева роду міртових у Зах. Індії. Не плутати з червоним городнім перцем або еспанською паприкою, що зветься подібно pimiento.

Пір, пору, гор. (leek).

Піріце: 1) пір'їна з крила свійських птахів, уживана в кухні до мащення тіста і печива, 2) зелений цибок цибулі або часнику, 3) плавець у риби.

Піскове печиво, див. крихке печиво.

Н. Ч.

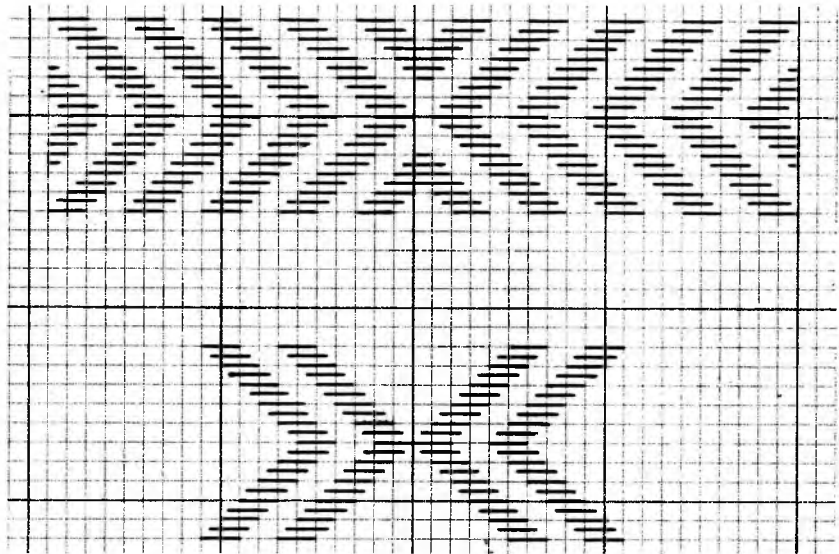
Українська ВИШИВКА

Вишивка у спальні

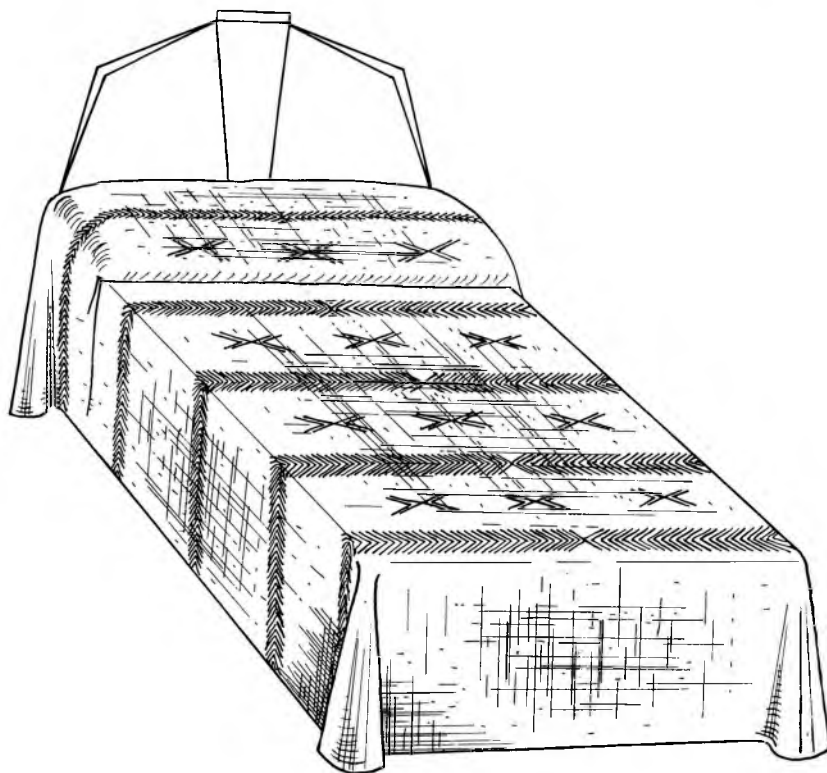
Впроваджуючи українську вишивку у нашу хату, стараємось її вміло примінити. Уникаємо надміру орнаменту, що втомляє у модерному оточенні. Це важне особливо тоді, коли маємо прикрасити велику площину — накривало, завіски, скатертину. Пам'ятаймо — небагато вишивки, але вміло приміненої!

Найтрудніше знайти розв'язку для ліжкового накривала. Воно велике, незугарне, частина його заломлюється на краях ліжка і спадає вниз. Як тут примінити вишивку?

Пригадаймо собі стародавню засаду накривал. Їх звичайно робили зі смугастих або картатих тканин. Такий взір є однотайний, не перевантажений, не боїться заломів чи пересу-

Перетиканий взір для накривала
Design for the bedspread

Вишиване накривало
Embroidered bedspread

нень. Отже це буде найкращою вказівкою для вишиваної прикраси. Спробуймо зі смугою!

Матеріал. Для накривала годиться найкраще груба тканина „бирлап“, в якій добре рахувати нитки. Буває в білому, сірому, пісковому й жовтому кольорах. Коли подвійно тканина, то ширина висгачає на звичайне ліжко, а коли поединчо, тоді треба дві ширини сполучити в середині.

Викінчення накривала на краях можна зробити доволі широким рубцем або лямівкою в тому самому кольорі, що й вишивка. Треба пам'ятати, щоб лямівка годилась до прання.

Вишивка. Смугу вишиваємо в одному кольорі нитками Муліне або волічкою. Колір добираємо до загального тону нашої спальні, її завісок чи стін. Взір виконуємо перетиканням. Відступ смуг може бути довільний, залежно від того, чи хочемо мати їх рідше чи густіше. Працюючи дбайливо, можемо досягнути однакової вишивки з обох боків.

- Ukrainian Woman -

Let's Become Acquainted With Ukrainian Culture

Vacation is over. Refreshed by summer's carefree days we have assembled for our first fall meeting. After a pleasant exchange of impressions from our vacations we are ready for work. What have we planned for this year? We know that we want to try something new, to stride forward.

Surely our new members will have various suggestions. Some will suggest social events, others will recommend social service projects. Still others will urge closer cooperation with American women's clubs, while others will want to limit contacts only to other Ukrainian women's groups. But let us consider still another possibility which has already been tried by some of our Branches. It is simply — becoming acquainted with Ukrainian culture.

We can learn about the culture of a people by becoming acquainted with its literature, art and music. It would be no easy task if we had to do our own re-

search and reach our own conclusions. But all this work has been greatly simplified for us. We already know the Ukrainian language and are quite familiar with Ukrainian folk art. With this sound basis to work on, we can readily learn more about other Ukrainian art forms.

Some of our Branches have already done work in this area. In another part of our magazine you will read about the program presented by Branch 72 in New York City during which Mrs. Natalia Chaplenko, UNWLA cultural chairman discussed the life and work of Ukrainian women writers. The Branch also hosted the young artist Slava Gerulak, who gave an excellent talk about one of the oldest art forms — the making of ceramics. Similarly, Branch 80 in Warren, Mich, has invited several distinguished speakers who will discuss the various aspects of Ukrainian culture.

These Branches have found a means of utilizing first-hand

sources for collecting information that would normally require lengthy study.

The idea is very good. A talk given by an expert and illustrated with slides is an excellent method of learning about Ukrainian culture. These talks are given in either the Ukrainian or English language, depending on which language is more familiar to the membership.

We have many specialists in the various fields of Ukrainian culture in our own Branches. They can help us to understand that which is separated from us through the barrier of language. The combination of sight and sound can transmit much of the beauty of Ukrainian spiritual life. But let us not forget the art of the printed word! We can read much in translation and speakers can explain that which is difficult for us to understand. The world of ideas is accessible to all. As only one example, UNWLA Branch 72 plans to present a program on the ideas of the Ukrainian philosopher Skovoroda.

Thus our bilingual Branches are faced with wonderful possibilities and the freedom to translate them into interesting and informative programs. Whether presented individually or as complete courses they will enrich our lives and bring us closer to the land of our forefathers.

Lesya Ukrainka

A U T U M N

Excerpts

Autumn with fingers all bloodstained hastes on,
Longing to meet with her dear distant sun.
Blood on her garments enhances their charm,
Spattering them like brocade.

Thus for the sun is fair Autumn adorned,
Robed like a princess for festival rites.
All that the world hath of beauty she takes,
Garbing herself in its sheen.

Ah, but the days swiftly shorten and change,
Sometimes the sun gleams, then shadows his face.
Fast-fading Autumn now grieves and laments,
Hopes of the springtime are gone.

Translated by Percival Cundy

O U R L I F E

Edited by Editorial Board

Published by the Ukrainian

National Women's League

of America, Inc.

4936 N. 13th St.

Philadelphia, Pa. 19141

What to read

by Marty

Yuzyk, Paul. Ukrainian Canadians; their place and role in Canadian life. Toronto, Ukrainian Canadian Business & Professional Federation, 1967. Pp. 104.

Did you know that Toronto has 70 Ukrainian doctors, 50 Ukrainian lawyers, 20 Ukrainian pharmacists, 45 Ukrainian dentists and 416 Ukrainian-owned grocery businesses? That there are in that city 49 restaurants, 18 hotels, 15 motels, 20 barber shops, 10 furniture stores and one shoe factory owned and run by Ukrainians? That Canada in the course of the 75 years of Ukrainian settlement there has called upon 75 Ukrainian Canadians to serve as parliamentarians on the provincial as well as federal level?

Senator Paul Yuzyk, formerly a professor of history and Slavic studies at the University of Manitoba, gives a review of Ukrainian accomplishments in Canada and presents a forceful case for the importance of the so called "third element" in Canadian life and culture. The "third element" is composed of the non-British and non-French ethnic groups, and Ukrainians with about half of one million of population are one of the top groups in that category. Senator Yuzyk's little book provides a wealth of fascinating data. It has appeared simultaneously in the English and French editions.

One must note with profound regret and some amazement that in the United States where the Ukrainian group is numerically considerably stronger than in Canada leaders like Senator Yuzyk and handbooks such as this one are conspicuous by their absence.

Wisdom is sometimes nearer when we stoop than when we soar.

Pictured at ceremony on June 5 at site of Lesya Ukrainka statue in Cleveland, Ohio, Mrs. Walter V. Magee, GFWC President, is shown holding copy of Lesya Ukrainka book, "Spirit of Flame," and carved box, with which she was presented. In Ukrainian costume is Mrs. Mary Dushnyck, UNWLA Public Relations Chairman; on Mrs. Magee's right is Mrs. Jennie Bochar, UNWLA Cleveland Regional Council Vice-Pres. and President of Branch 60, and next to her is Mrs. Yaroslava Barnych, President of Cleveland Regional Council. First on left is Mrs. Eugenia Dubas, Br. 33, and next to her Mrs. Katherine Mural, President of Br. 30; first on right is Mrs. Chester Hageman, Mrs. Magee's aide, with Mrs. Andrew Sovchik, Br. 60, beside her.

PRESIDENT OF GFWC PRESENTED WITH LESYA UKRAINKA BOOK

At a ceremony held on June 5 in Cleveland, Ohio, Mrs. Walter V. Magee, President of the General Federation of Women's Clubs (GFWC), the world's largest women's organization, was presented with a copy of Lesya Ukrainka's book of poems and dramas, "Spirit of Flame," before the statue of Lesya Ukrainka in the Ukrainian Cultural Park.

The ceremony, which took place during the 78th Annual Convention of the GFWC, was held in Cleveland's Cultural Gardens where the Ukrainians, together with 19 other nationalities, have their cultural park with statues of Volodymyr the Great, Khmelnytsky, Shevchenko, Franko and Chereshnowsky's statue of Ukraine's foremost poetess Lesya Ukrainka, which were viewed by Mrs. Magee. The UNWLA membership in Cleve-

land helped considerably in the Ukrainian community effort to erect the statues and have their own park.

More of the report on the ceremony in the Cultural Gardens was given by me in the July issue of *Our Life*.

The GFWC Convention is attended annually by delegates of the Ukrainian National Women's League and the World Federation of Ukrainian Women's Organizations. I represented the UNWLA and Mrs. Maria Kwitkowsky of Detroit the WFUWO. She delivered her report at the International Clubs Luncheon on June 5 and was thus unable to be present at the ceremony in the Cultural Gardens. Both the WFUWO and UNWLA are members of the GFWC — WFUWO as an International Club and UNWLA an associate member.

Miss Irene Kashubynska, UNWLA Home Economics Chairman, cooperated in the preparation of the program, but

Artist Slava Gerulak Turkeych demonstrated her works in creative ceramics.

CULTURAL PROGRAM OF UNWLA BRANCH 72

Our members wished to get acquainted with Ukrainian cultural life more closely and turned in this matter to Mrs. Natalia Chaplenko, our Cultural Chairman. After a few consultations a program was established. It included lectures and meetings with writers and artists.

The first meeting was conducted by Mrs. N. Chaplenko herself, who informed the audience about the program and gave a survey of Ukrainian women writers in the free world. It was a surprise to all of us to hear that there are about 50 of them, many of them living and creating in New York City.

On May 21 our Branch held the second in a series of meetings. The Branch's Cultural Chairman Katherine Lucyshyn invited Slava Gerulak, ceramic artist, and Michael Pezansky with his wonderful slides illustrating a most informative lecture on the ancient art of ceramics.

Miss Gerulak took us back many centuries to our ancient ancestors and showed the development of this oldest of crafts.

also was unable to attend. Among those present were Mr. Walter Magee, husband of the GFWC President, and Mrs. Daria Horodetsky of UNWLA Branch 12, with her three sons.

Mary Dushnyck

It is surprising to see that variations of the old motifs have come down to this day. An example is the meandering or endless pattern which is still used today in embroidery and Easter eggs.

Miss Gerulak who has just completed a successful one-man show at the Ukrainian Art and Literary Club, showed some of her own ceramics which have roots in the old Ukrainian tradition. They are very creative and beautiful. She operates from her studio on New York's lower East side (in the vicinity of St. George School).

Our thanks go again to Miss Gerulak and Mr. Pezansky for a most wonderful evening. Many members of the branch expressed regret that because of the lateness of the hour they could not spend more time asking questions.

It is the opinion of the Cultural Chairman that this lecture should be put into some permanent form and be added to the treasures of the UNWLA Museum at the Institute. Perhaps it can be made into a film so that it could be lent out to non-Ukrainians so they can learn of still another aspect of our heritage and culture.

Katherine Lucyshyn

What happened at UNWLA

Excursions are Very Popular

Our Regional Councils are arranging successful branch excursions. The Newark Regional Council (Mrs. Dora Rak, president) sponsored an excursion on June 15 to the Soyuzivka resort. The program was tied in with the anniversary of Princess Olga, ruler of Rus'-Ukraine. Many members attended this pleasant affair.

The second excursion is planned by the New York Regional Council (Mrs. Oksana Rak, president) on September 21, to the Museum of the Ukrainian Catholic Diocese, located in Stamford, Conn. This trip will certainly attract many members of the New York area.

St. Olga's Cultural Fund

According to the UNWLA Board Resolutions from June 8, 1969 a Cultural Fund was created to collect funds for a competition for an icon of St. Olga, whose 1000th anniversary we are commemorating. The competition was already announced in the July issue of Our Life magazine. Our members are kindly asked to contribute.

Membership Campaign

Our Organizational Chairman Mrs. Irene Lewycka is now preparing a membership campaign which will take place in November-December 1969. The plan of the campaign was worked out by Mrs. Ivanna Rozankovsky, our Program Chairman. Each Regional Council will try it out on its territory.

Our Ritual Pastry

The next meeting of the UNWLA Cultural Commission under the Chairmanship of Mrs. Natalie Chaplenko will deal with the preparation and symbolism of Ukrainian ritual pastry. There will be demonstrations of wedding and Easter breads and other pastry as well. The meeting will take place in Philadelphia on November 30th.

CULINARY TERMS

We are continuing our glossary of Ukrainian culinary terms, started in the November 1968 issue.

Green beans — зелена квасоля
String, snap or wax beans — стручкова або шпарагова квасоля
Dried beans — суха квасоля
Baked beans — запікана квасоля
Beat — бити, збивати (білки)
Beater — збивач до білків, мішалка
Bechamel sauce — бешамелева підлива
Benedictine — Бенедиктинка (лікер)
Beef — яловичина (волове м'ясо)
Beef stew — гуляш із яловичини
Beef rolls — крученики з яловичини

Петро Кізко

Коржик і журавель

Спекла мені мама коржик, а сама пішла до сусідки. Коржик був кругленький, пухкенький та біленький. Відчинив я вікно навстіж, приніс крісельце, вмовився на ньому, ліктями обіперся у віконницю, тай бавлюся коржиком у руках хоч кортить його надкусити — аж слинка котиться. Але спочатку номилуюся, тоді — з'їм.

Коли мій коржик із рук — скік, тай вилетів через вікно. Ой Боженьку, і як же воно сталося? Я перехилиюся через вікно вниз, дивлюся, а мій коржик по доріжці покотився. Я з хати, та за ним. Коли гульк — наш песик Бурчик нащетинився, роззявив рота й до коржика розігнався.

— Ой песику милесенький, Бурчинку дорогесенький, не їж мого коржика! Песик підбіг, залащився, вгледівши мене, а коржичок через відчинену браму покотився далі. Біжу я за ним, а він такий прудкий, немов ракетюю його жене.

Вибіг мій коржичок на доріжку, котиться чимдуж, а я за ним — аж дух мені запирає. Гульк — якийсь кіт-чорнохвіст назустріч вибігає, та до коржика хвостом махає. — Котику-чорнохвостику, не чіпай мого коржика. Він мені з рук-скік, та й у поле втік!

Послухав і котик, покотився мій коржик. Аж тут навперейми — зайчик-капланчик. — Оце мені коржику, будеш в моїм животуку! — Стій зайчику, — кричу — це спекла мені мамусенька, не чіпай заюсеньку...

Зайчик мені покоровся, а мій коржик кругленький, пухкенький та біленький — далі покотився.

От біжить лисичка — хитричка. Ой, від цієї тяжко відкараскатись. А вона вже зубами цокотить, аж доріжка польова дрижить.

— Лисичко-сестричко, лисуню-красуню, яка ж ти добра та мила, якби ти мого коржика лишила...

І диво-чудо сталося: лисичка-

хитричка хвостом верть-круть, та й подалася в дальшу путь...

Ох, уже серце в мене тьохкає, а я за коржиком біжу. Ось уже й луки, а туди доріжка. Коржик тою доріжкою біжить, аж тут журавель летить. — Ой любий мій журавлику, стань мені в допомозі, зупини мого коржика в дорозі! Журавель на землю спустився, крильми замахав, та й коржика перейняв... Узяв у дзьоба журавель коржика-круглинка, а мене — собі на спинку. Крилами дужими змахнув, й аж до мене до хати чкурнув. На підвіконня вікна мого зсадив, коржика кругленького, пухкенького та біленького мені лишив, а сам у зелені поля, на квітчасті луки та сині озера полетів...

А тим часом я коржика з'їв...

Замовляйте збірнички
ЗОЛОТЕ ПАВУТИННЯ
СРІБНА ЗІРКА

Впорядкувала М. Юркевич

— Ціна 50 ц. —

ЗАЙЧИК СПИТЬ...

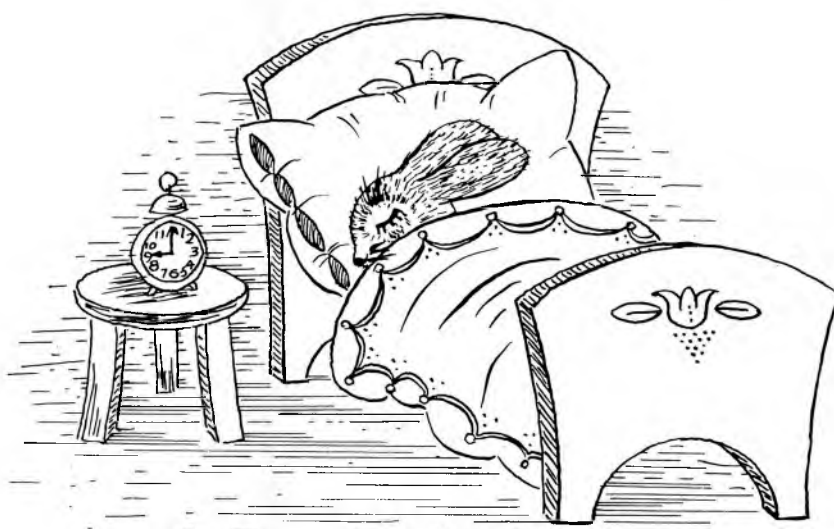
Тихо, цить! Зайчик спить! натрудився цілу днину, відтак заліз під перину — і заснув... Тихо цить!

Ой, було у день турботи, а скільки було роботи! Вранці кімнату замести, мамі капусти принести, моркви теж треба нарвати, обчистити, сполокати, — в лісі ріща наломити і у кухню поносити. Треба варити обід... скільки в зайчика робіт! Хотілося і погратись, з зайчиками позмагатись...

Відтак зайчик помив ніжки і шубовсть собі у ліжко, ще й будильник накрутив, щоб рано його збудив. Завтра знов нова біда, мама забагла гриба! І знов рано в ліс іди і шукай мамі гриби!

Отак зайчик провів днину, втомлений вліз під перину — і заснув... Тихо цить! Зайчик спить!

Тета Оля

Зайчик спить

Доркова пригода

Дорко має малу сестричку Люсю, вона ще цілком мала. Їй щойно на третій рочок пішло. Але яка жвава, огого! І бігає на своїх кучих ніжках і вже добре говорить. Всі її люблять. А Дорко? Ну Дорко, то можна сказати, такий „великий брат“. Скінчив десять літ, він дужий, плечистий, високий. Та й уже в п'яту клясу записаний.

От і живуть собі вони обидвоє у батьків, подальше міста, серед зелені. Мають гарний дім у городі, сад, велике подвір'я. А все це на горбочку серед дерев, квітів.

Дорко, як старший, піклується малою сестричкою. Ще тоді як ходив до школи, то Люся стало сиділа у вікні та виглядала брата. Бо звичайно по обіді він не відступав від неї. Грався з нею забавками, розказував байки, оглядав книжки, малював для неї. А найбільше було втіхи, коли він сядовив собі її на плечі і носив по всім усюдам. Це вона називала „взяти на барана“. Він вдавав тоді коника: тупав ногами, підкидав головою вгору, та іржав — і-і-га-га!

Ну, а тепер, коли настали вакації, вони прямо нерозлучні. Дорко робить порядки на подвір'ї і в садочку, будує стежечки, поле бурян, а Люся грається біля нього, щебече, співає. По обіді, коли вона переспиться, йдуть обоє на мандрівку до недалекого невеличкого березового гайочка. Там то рай! Денеде білі берізки та кущички ягід, там і мох, і травичка. А мама тим часом іде на купно та полагоджує різні орудки. І буває, той, хто раніш повертається додому, знаходить ключ від хати під рогожкою на веранді. І от граються діти в гайочку. То Дорко ховається десь у кущі, а вона шукає — або навпаки, вона ховається, а він, щоб не псувати гри, вдає наче б то не годен знайти її. Він гукає, шукає і кличе, а сестричка серед сміху вискакує з кущів.

Так вони гралися і сьогодні. Та їхня гра нагло і несподівано урвалася. Бо ото ні звідси, ні звідти надплила на небо чорна хмара і заслонила сонце. Сипнула грубим дощем, зачало блискати, гриміти

— почалася бур'я. Дорко миттю вхопив Люсю на руки, та побіг до звалищ якоїсь шопи недалеко. Там вони скрились під куснем старого даху, сіли на якийсь ковбок, щоб переждати бур'ю. А бур'я ставала щораз грізніша — не переставало гриміти, а дощ який зливний! Прямо лле, мов із якого ведра. Похолодніло. Діти сидять і ждуть, та кінця бури не видно. Люся змерзла, труситься — то Дорко зняв із себе жакет і обутив сестричку. Обидвоє посумніли — стало темніти, наближався вечір. Врешті дощ ушух, але всюди було ще повно води. Дорко взяв сестричку на руки і попрямував до дороги. А там — о Господи! Як дістатись до дороги? Рови побіч повні води. З великим трудом знайшов місце, де міг вилізти на дорогу. Але тут нова перешкода — серед дороги заглибина вщерть наповнилась водою — створилася брудна, каламутна калюжа. Як її перейти? От хоч сядь та плач!

Та хлопець нагадав собі, що не лиш таку калюжу, але і річку можна вбрід перейти, лиш треба мати в руці дрючка. Скоро вирізав собі довгу тичку, завдав собі сестричку на плечі, та й гайда вперед! Спочатку було зовсім добре, та коли прийшов на середину — там, о горе! То знаєте злива зібрала весь порошок і посередині збився в купу густої мокрої глини. Відразу Доркові ноги застрягли, ані руш дивинути їх. На хвилину спинився. Йому стало страшно. Ану ж не зможе йти далі? Та згори тисне тягар Люсі, а ноги стрягнуть. Не був би він розумний Дорко, якщо б собі не вмів порадити — поволі став сунути ногами вперед. Вдалося! Не тільки добув ноги з води, але й натрапив на тверду землю і камінчики, та поволі почав йти під гору. Був вже найвищий час, бо Люся не розуміючи чого він задержався, зачала кричати: — Чому не йдеш? Йди! Та поганяла його своїми малими кулачками.

Так без перешкод діти дістались на стежку додому. І побігли, побігли. А Дорко, згадавши, як татко не раз по важкій праці ро-

бив — зняв шапку з голови, перехрестився і голосно промовив: — Господи, слава Тобі!

НАШІ ЗАБАВКИ

Ми забавочки любимо,
не нищемо й не губимо,
ми з ними цілий день.

З лопатками працюємо,
а з лялями танцюємо,
співаємо пісень.

Ми коників підгонимо,
ми дзвониками дзвонимо:
дзелень, дзелень, дзелень!

Г. Чорнобицька

МЕТЕЛИК-МЕТЕЛИЧОК

Метелик веселковий,
Метеличок квітковий,
Який же ти гарнесенький,
Багровий і синесенький,
То зелено-жовтесенький,
То біло-червонесенький...
Мов барви всі забрав
Із квітів і заграв.
Тому такі для мене милі
Ці красні швидкокрилі...

10. 7. 1969. П. Кізко

РОМАШКА

На стрункій високій ніжці
Біля річки, на лужку,
У косинці-білосніжці
Стрів я квітоньку таку,
Ясним оком жовтуватим
Усміхалася мені.
Я хотів її зірвати,
А бждола сказала: Ні!

М. Познанська

ПОСИДИМО В ТИШИНІ

Мама спить, нехай спочине...
Я гуляти теж покину!
Щоб матусю не збудити,
Буду тихо я сидіти.

Тихо, тихо у кімнаті,
Вмовкли вовчки куллаті,
А на мамине чоло
Сонце променем лягло.

Коли б тільки забажала
Я у м'ячика зіграла б,
Голосно могла б читати
Або пісеньку співати.

Є багато що робить,
Та не хоче: мама спить.

О. Благініна

ВОЯЦЬКИМ ШЛЯХОМ

7

Важкий це був похід! Сьогодні я не могла б розказати всього по порядку, як ми ішли. Пам'ятаю лиш більш видатні бої й яскраві епізоди.

Ішли ми в безнастанних боях через Проскурів, Фельштин, Ямпіль, Ялтушків. За тим містечком довелося пережити великий бій із большевицькою групою тарашанців. Дальші великі бої припали нам поміж Баром а Жмеринкою. Пам'ятаю, що прямуючи до Бару, Запорозьська Січ зайняла село, якого назви не пригадую. Зараз же прийшлося з нього відступити. Нас було тоді не більше, як 700 люда, і то втомлених і перехворілих. Проти нас ішло около п'ять тисяч давніше полонених мадярів, що організовано гуртом повертались на батьківщину. Большевики зуміли їх зручно використати для своїх цілей. Переконавши їх, що ми їх живими не випустимо — пустили в наступ, а за ними йшли згадані вже тарашанці і червоні юнаки. Не диво, що мадяри билися так розпучливо останками сил. Нам довелося ще раз здобувати залишене село, заки могли йти далі на Бар і Жмеринку. Бій був страшний. Запорізьська Січ понесла великі втрати, як у вояках так і в старшинах. З 3. куреня залишився тільки один молодий старшина Волошин; командант куріня, сотенні та весь склад молодих старшин були цілковито винищені. На другу чергу, в піддержку пішов тоді 2. курінь, в якому була і я. Ми побачили безліч ранених і трупів і мені довелося негайно організувати перев'язочний пункт. Роботи було повно: вдалося змобілізувати лікаря з містечка, якого назви вже не пригадую, разом із ним робити перев'язки, примістити хоч частину ранених у тому містечку, а тих тяжче хворих хоч частинно відправити до Бару.

Після цього важкого бою, пройшовши Жмеринку ми попрямували на Вінницю. І знов ішли важким зусиллям, серед безнастанних боїв. Тут і там були окрім нас різні інші наші групи і це безперечно помагало. Так ми дійшли аж до Вінниці, чи радше спинились на 12 кілометрів перед нею. Пригадую, що десь у дорозі зголосився до нас безрукий інвалід і просив нас, щоб ми дали їм гармату, бо та єдина, яку мають несправна. У той час було таке напруження, що я не встигла звернути увагу, що йому на те відповіли, але цей епізод я потім пригадувала не раз і була свідомо, що тоді треба було присвятити тій справі увагу.

Під кінець червня большевикам удалося втиснути наше військо з частини захопленої території і здобути Проскурів. Ми довідалися, що Січові Стрільці, які були в нас на лівому крилі, перейшли до Ямпіля, отже нам довелося й цей відтинок оборонити. А що це було нам понад силу, то ми муіли відступити в напрямі Копайгороду. Божко, отаман Запо-

різької Січі був хоробрий і в цих боях він крив нам відворот. Але в найбільш критичному часі прийшла нам допомогла з іншого боку. Зі сходу почав пробиватися до нас отаман Юрій Тютюнник із відділом біля 3500 повстанців з кол. загону Григорієва. Вони звали себе Селянською Групою і заатакували півд. крило большевиків.

Отамана Тютюника та його дружину я знала ще з „Просвіти“ в Симферополі, як добрих українців. Він теж був у 4. Запасовому полку у нашому місті. Із здивуванням я довідалась пізніше, що він разом із отаманом Григорієвим підтримували большевиків, вважаючи, що зможуть на них впливати. Коли вкінці переконався, що для нашої справи там нічого досягнути не можна, то відлучився разом із своєю частиною, що йому була дуже віддана.

У тому часі (16—18. липня 1919 р.) Укр. Галицька Армія перейшла Збруч. Це була велика допомога армії УНР і вже 17. липня вдалося нам відтиснути большевиків, а в серпні почався спільний наступ на нашу столицю.

Зустрівшись із Тютюнником ми вспіли коротко обмінятися своїми переживаннями за той час. Знаючи мене добре, він перемовляв мене перейти із Запорізької Січі в його частину. Але я не погодилась. У Січі я вже пробула шмат часу та ще більший шмат походу і боїв з ними пройшла, виконуючи завдання боекварталу й організуючи медичну допомогу. Це все діялось за командування отамана Божка, для якого я мала лиш слова признання. Коли ж його вкінці арештували (я про те не знала) і його заступив отаман Василюк, я відразу відчула різницю ситуації. Василюк шойно недавно приєднався до Січі, не був як слід зорієнтований, через те не міг бути рішучий та мабуть побоюючись відповідальности, справи протягав. Тому приходилось вичікувати з важко раненими на транспорт до лікарні, а я чула себе відповідальною за їх порятунок і це мене вкрай нервувало. До того дійшли вже до мене вістки про арештування от. Божка і переформування Запорізької Січі. Я побачила, що тут уже немає виглядів для моєї праці і вкінці погодилась перейти в частину Юрія Тютюника. Запорізьська Січ тоді була в Копайгороді, а штаб Тютюника я знайшла у Липовицях.

У Гуцульському полку

Деякий час я була при штабі частини. Але позиції залишитися в штабі не прийняла. Така праця мені не відповідала, амбіцій у мене не було, зате бажання і потреба дії. За моїм проханням призначено мене до Гуцульського полку.

В тому полку не було ніодного гуцула, не при-

гадую навіть галичан. Думаю, що таку назву назвали собі, щоб виявити тим почуття єдності й соборності. Полк цей складався переважно з гімназійних учнів і студентів, а його командантом у той час був Ілля Сич.

Ще заки розпочався наступ об'єднаних українських військ на Київ, сталась у моєму житті замітна подія. Дня 22. липня 1919 р. у селі коло містечка М'ястківка ми повінчалися з моїм товаришем зброї Іваном Пекарчуком. Близькі та дорогі ми були собі, але той час був настільки важкий, що би рішили сдне одного не в'язати у службі. Тому повінчавшись ми водночас і розійшлися, кожне до своєї, себто до іншої частини.

Та годиться дещо сказати про життя й умовини, в яких я пізнала свого чоловіка. Він був родом із Брацлава, дід його був запорожцем, а батька, брата і сестру вбили большевики. Служив як доброволець в російській армії від 1914 р. у кінному Астраханському полку. Двічі був важко ранений, закінчив військову школу, і в 1917 р. вступив в українську армію в ранзі капітана. За гетьмана був у Катеринославі начальником кінного депо. Потім перейшов до штабу Запоріжської Січі, де я пізнала його і тут нас доля звела до купи.

Про дальший перебіг наступу на Київ уже доволі писалося. Скажу коротко, що 31. серпня 1919 р. наші частини увійшли до міста, але незабаром мусіли покинути його під натиском Денікіна. Рівночасно розпочалась війна з цим новим ворогом, що був добре забезпечений зброєю й іншими приписами. А наше військо, здесятковане тифом, слабо озброєне й не зодягнене, мусіло відступити на півд. захід.

Дня 19. жовтня 1919 р. під селом Тиманівкою проходив завзятий бій із денікінцями. Іронією долі було те, що вони наступали Симферопільським полком, себто з мого рідного міста та якраз ним мене поранено в живіт. Ледве живою довели мене до військового шпиталю у Вапнярці, але оглянувши мене, лікар не робив ніякої надії, що виживу. Я була притомна й ми опановано, але дуже болісно прощалися з чоловіком. Надії на побачення не було, тим більше, що наші мусіли Вапнярку опустити, а відомо було, що білі, які наступали, обіцяли „розправитися“, без сумніву, що і з раненими.

На щастя на другий день наші знов відбили Вапнярку, але тому, що не було виглядів втримати її, хворих вивезено до Жмеринки. Хоч лікар не робив надії, щоб мене живою могли далеко довести, мої товариші постановили забрати й мене.

Евакуацію треба було перевезти залізницею та ще й у товарних вагонах, на соломі. Найгірше було те, що всі хворі й ранені були напів роздягнені, бо денікінська армія цілковито пограбувала шпиталь у Вапнярці. Тому більшість їх була у шпитальній білизні, а тільки дехто мав на собі шпитальний халат. Я була єдина одягнена, і то тільки тому, що коли мене, жінку, привезли, сестра-українка сховала мій одяг у себе.

Прибувши два дні пізніше до Жмеринки, нас голодних і перемерзлих примістили в шпиталі Червоного Хреста. Тут відчули ми, що це значить, коли шпитальний персонал не свій, а вороже наставлений:

палати неогріті, догляду за хворими також немає. Коли ми попросили хоч трохи протопити шпитальне приміщення, то нам заявила сестра: „пусть ваші гайдамаки вам опалівають“. При обході лікаря я попросила, щоб мені змінили перев'язку, бо вже три дні, як не була змінена. А він відповів мені — „если буду іметь время“ і я тієї перев'язки таки не дістала.

Що мені було робити в таких умовинах із незагоєною раною? Я знала, що постачання нашої дивізії повинно бути на стації і я постановила за всяку ціну, хоч і рачки, дістатися до своїх. В нашій палаті було нас 6 осіб, 4 старшин, я і один вояк, ранений у руку. Його я попросила, щоб він допоміг мені одягнутись (я свого вбрання не здала, хоч сестра хотіла забрати). Старшини почали мене умовляти, щоб я не пускалась у дорогу, бо десь звалюся. Я відповіла, що все в руках Божих і тут я не залишусь. Коли вже одягнулась, вояк допоміг мені вийти зі шпиталю.

І диво! Поза брамою шпиталю я наткнулась на санітара з того поїзду, що привів нас із Вапнярки. Побачивши мене, не хотів вірити своїм очам, бо знав, яке мое поранення. Зараз же покликав фельшера і вдвох вони допровадили мене до стації. Тут я побачила своїх двох вояків і післала їх — покликати якогось із старшин. Сказала їм, що буду чекати їх у ресторані. Звичайно ці ресторани були добре обладнані, а що тепер нечинні, то я сподівала там відпочати.

Увійшовши до ресторану, я побачила жахливу картину. Ціла його підлога була встелена тифозно хворими. Вони лежали тісно один біля одного, одні маячили, другі кудись рвалися, а звідусіль домаячили, щоб їм дати пити. Я сягнула до кишені і знайшовши там 500 рублів, звернулась до буфетчика, щоб приніс їм води. Не знаю, що далше сталося, бо вже наспіли старшини, щоб мене звідтіля забрати. Пізніш розказували мені, що кожного дня з тієї почекальні вивозять трупів, щоб їх поховати на місцевому цвинтарі.

Старшини взяли мене до свого вагону, але відразу сказали мені, що в тих умовинах, як вони живуть, не можуть мене примістити. Один із них пішов до знайомих у місті, можливо вдасться там знайти для мене кімнату. За кілька годин кімната знайшлася і мене туди перевели.

Це були наравду гарні люди. Він був службовиком залізниці, мав дружину і дві милі дівчинки. Вони зараз же постарались мені за лікаря, що негайно прийшов, переіменив перев'язку і приніс матеріял для дальших перев'язок. Пізніш я сама собі їх робила, маючи перед собою і збоку дзеркало. Так я пробула в тих гарних людей окола 3 тижні, аж поки не трапилась мені нагода — дістатися до своєї частини.

Та наперед мушу з'ясувати тодішню нашу ситуацію. Добігав кінець листопада 1919 р. Армія УНР знайшлася в районі Чорторії, оточена з усіх боків ворогами. Продовжувати боротьбу у формі регулярного фронту не було змоги. Тоді то намічено відбутися у Жмеринці з'їзд і нараду командантів дивізій. Там і вирішено йти у Зимовий Похід.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

(Докінчення із стор. 19)

ми стали — п-ні Зеня Черник організациною, п-ні Люба Процик культ.-освітньою, п-ні Галина Кривуша ім-презовою, п-ні Христина Лазор сусп. опіки, п-ні Леся Терлецька мистецькою, п-ні Христя Сенік пресовою, п-ні Наталя Даниленко господарською і п-ні Дарія Шуст головою Ляльково-го Театру й виховною.

До Контр. Комісії ввійшли: пп. Оксана Яримович, Віра Бей і Калина Козак.

Перевибрана голова в своєму слові подякувала за вибір і довіря та просила про дальшу співпрацю з нею.

Христя Сенік, пресова реф.

Український День у Ля Селл Каледжі

„Овпен Гавз“, що його Ля Селл Каледж справляє щороку, цього року припав на 27. квітня. Наш 98 Відділ США використав цей день відвідин і оглядин Каледжу для влаштування української виставки та проведення певної програми. Крім Слов'янського Клубу, що вислав нам запрошення, в тій імпрезі взяло участь ще 49 інших і в цілому у Каледжі було того дня 3500 відвідувачів.

Наш Відділ, що об'єднує виключно молодих пань, провів при співпраці Управи Слов'янського Клубу дбайливу підготову до свого виступу. Він відбувся в одній залі, що була влаштована й удекорована в стилі української вітальні. В ній були розміщені різні роди народнього мистецтва. Крім кераміки, писанок, килимів, ікон, різьби та клейнотів, були теж виставлені різні вишивки, нар. строї, стилево одягнені ляльки і т. д.

У межах програми відбувся теж цілоденний показ писання писанок. Українська музика з відповідних платівок створювала дуже милу атмосферу. Членки Відділу, що мали різні завдання, були зодягнені в нар. строї або вишивані сукні. Наші пані частували численних гостей українськими стравами.

Каледжова комісія оцінила нашу програму та її виконання, як найкращу з усіх і уділила нашому Відділові першу нагороду. Також Відділ мов при Каледжі признав нашим паням першу нагороду. Це взагалі перший випадок в історії Ля Селл Каледжу, що одна група здобула дві перші нагороди.

Це був перший виступ нашого, недавно заснованого молодечого Відділу і тому сповнив нас гордістю за цей наш успіх.

Стефанія Зиблікевич

Увага! Пресові референтки!

Пригадуємо наше прохання з 1968 р. — скорочувати дописи. Маємо більше Відділів, а тим самим і більше дописів. Отже мусите одні одним поступатись. Адже всі хочуть звітувати про свою працю!

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ Н. Ж.

ГУРТOK КНИГОЛЮБІВ У ШИКАГО

Наш Гурток засновано у вересні 1964 р. Його очолює незмінно п-ні Уляна Терлецька. Членок 17.

В останньому році відбуто 9 сходин. Поміж іншими прочитано книжки — „Виховниця поколінь“, Олеся Гончара „Собор“ і Чорновола „Лихо з розуму“. Дискусія над прочитаним проходила дуже оживлено.

З імпрез Гурток улаштував Андрієвський Вечір, що відбувся 14. грудня 1968 р. Сценку написала письменниця Ганна Черінь, яка є членкою Гуртка.

У звітному часі наш Гурток вручив подарунок Галині Журбі з нагоди її 80-ліття, а Степанові Риндиківі з нагоди Різдваєних свят.

Розпродано 13 примірників книжки „Виховниця поколінь“.

Ф. Дахнівська

УСПІШНА ВИСТАВКА ЛЯЛЬОК

84 Відділ США ім. Олени Степанів у Шикаго, невеликий числом (18 членок), поставив собі дуже гарне завдання. Об'єднуючи членок, зацікавлених українським народнім мистецтвом, приступив до виконання ляльок у народньому вбранні. Перша нагода виставити їх знайшлася на XV. Конвенції США в Шикаго. Там усі делегатки побачили ряд ляльок у строях із різних околиць України. Окрім того був виставлений модель сучасного мешкання (у мініатюрі), прикрашеного українськими вишивками і тканинами.

Цю збірку ляльок Відділ міг знову виставити на Конвенції Іллінойської Федерації Жіночих Клубів у травні 1969 р., за що отримав другу нагороду. В серпні ц. р. виставляв їх знов на Стейтовому Ярмарку у Спрінгфілді.

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

Поміж новоприєднаними членками у 1968 р. ряд їх, а саме — пп. Розалія Гавур, Галина Гаврилук, Ніна Ковбаснюк, Дарія Кравченко, Марія Шевчук і Стефанія Штомпіль були проголошені, як членки 91 Відділу, тоді коли вони вступили до 71 Відділу в Джерзі Ситі. За недогляд перепрошуємо.

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

Звідомлення з Окр. З'їзду в Нью Йорку, що відбувся 16. березня 1969, появилось у липневому числі без підпису. Протокол Окр. З'їзду зладили п-ні Надія Кух, голова 71 Відділу й п-ні Мирослава Савчак, голова 82 Відділу і на тій підставі редакція уложила звіт. За недогляд перепрошуємо.

ЖУРНАЛ ДЛЯ БАБУСИ

Знов можемо зголосити уфундування передплат для старших самітніх жінок в Європі. Це для них радість, бо приносить їм вістки про працю нашого організованого жіноцтва. І так відновила передплату п-ні Марія Мурована з Мілвіл, що фундує її від 1965 р. і п-ні Леся Струк із На-ягра Фолс, що фундує її від 1967 р. Вперше уфундували передплату пп. Марія Савицька з Ютики, Марія Сімків із Мюнхену, Ніля Стецьків із Бофало, Міра Залуцька з Адельфі й Іванна Городиська з Шикаго. Щира дяка за те!

ЗВОРОТ КОШТІВ ДОРОГИ

В останньому часі членки Гол. Управи США пожертвували кошти дороги, одержані на організаційні поїздки — на різні цілі США. І так п-ні Наталія Даниленко повернула кошти дороги своєї об'їздки молодечих Відділів у сумі 50 дол. і призначила їх на Музей Нар. Творчости США, а п-ні Люба Шандра з коштів подорожі на Річні Збори Гол. Управи пожертвувала 20 дол. на пресовий фонд Н. Ж. Щира дяка за те!

Вже вийшла з друку книжка

КУХОВАРСЬКІ ПРИПИСИ

яка вміщує:

М'ЯСИВО

ГОРОДИНА й ОВОЧІ

ПЕЧИВО

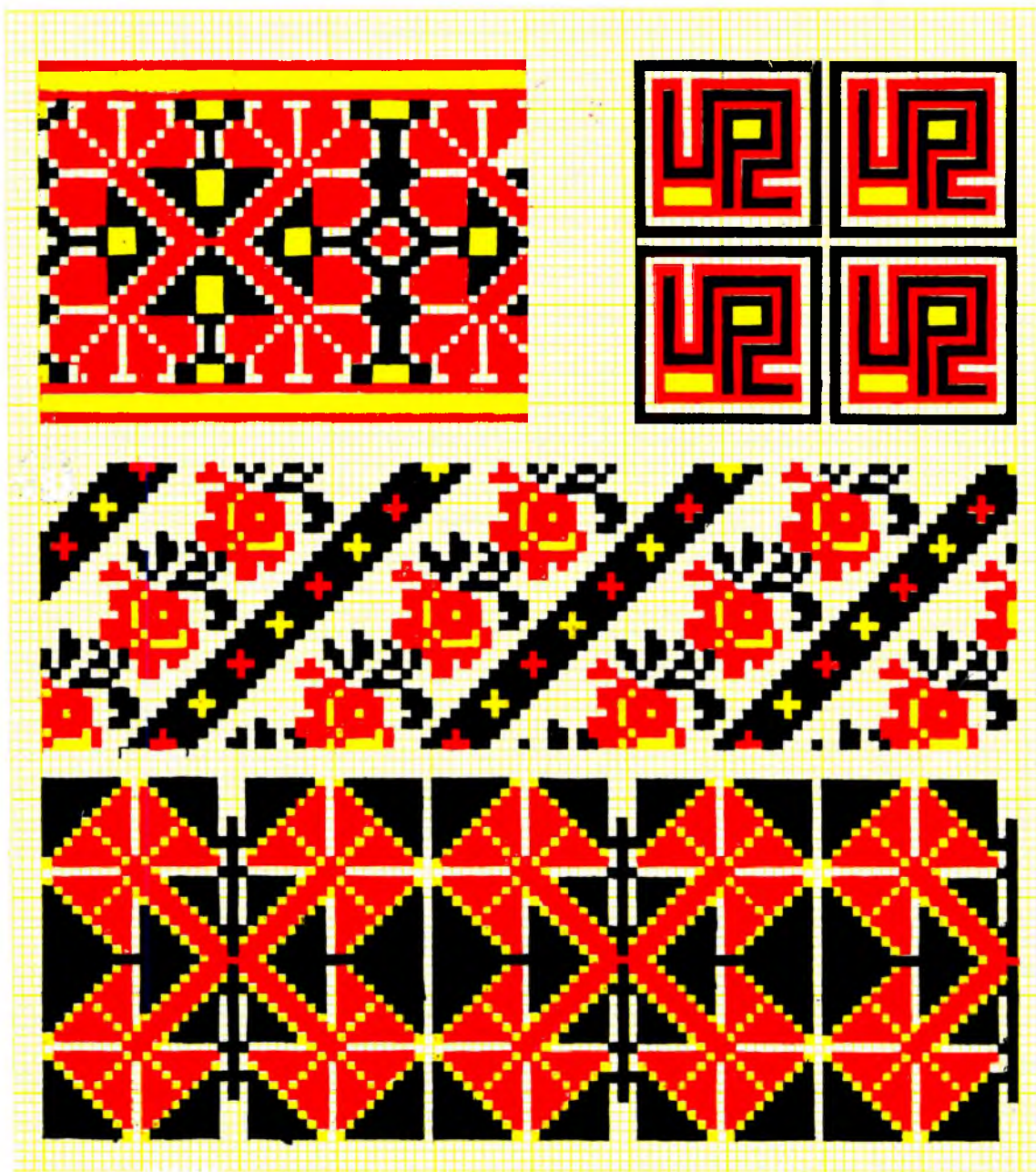
Упорядкувала НАТАЛІЯ КОСТЕЦЬКА

Ціна 2.50 дол.

Замовляти в Централі США

2nd CLASS POSTAGE
PAID AT PHILA., PA.
Return to "OUR LIFE" Magazine
4936 N. 13th St., Philadelphia 41, Pa.
RETURN POSTAGE GUARANTEED

УКРАЇНСЬКІ ВЗОРИ — Серія 7, ст. 1 — UKRAINIAN DESIGNS

Взори з жіночих сорочок,

Взори 1, 3, 4 — вставки з Буковини, вір ч. 2 — дуда з Сокальщини.